

Nr. 26 (214)

Anul VIII
27 Iunie 1959

Pentru luminile
oraşului
(pag. 3-5)

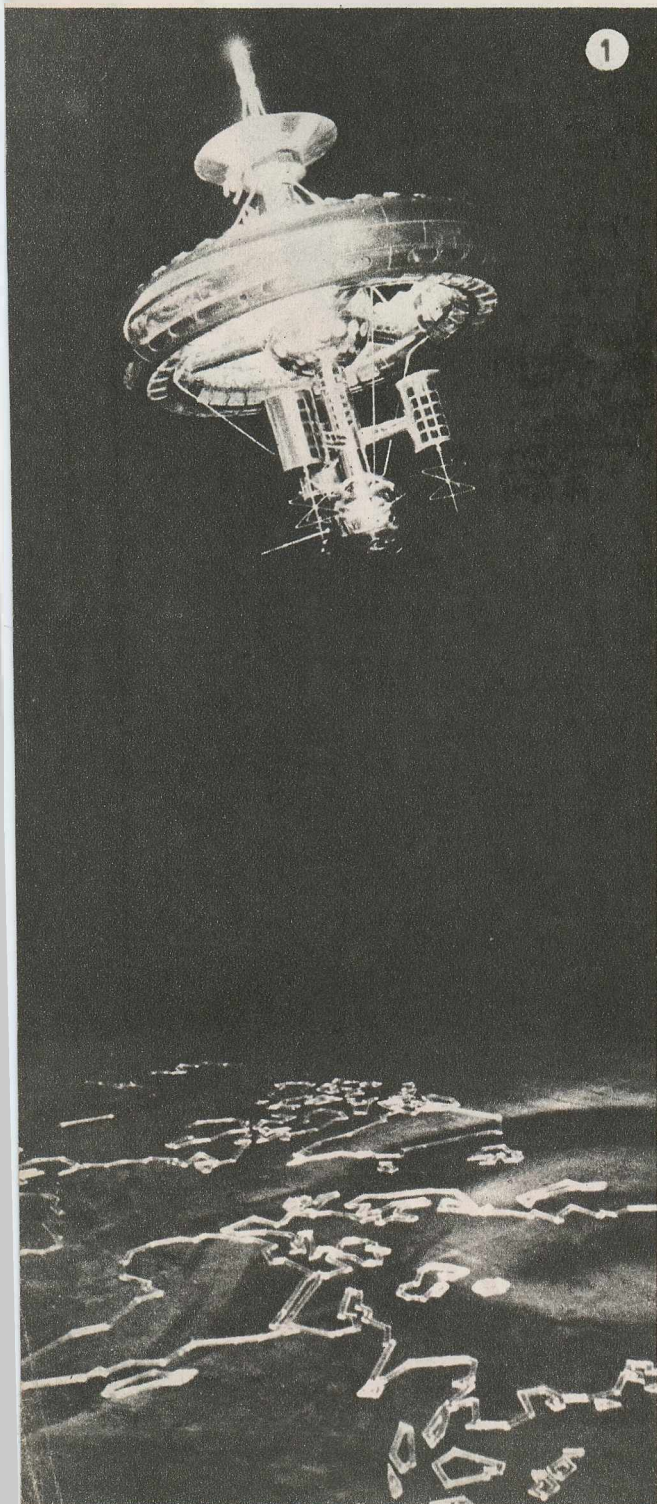
Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

PRIMELE VICTORII ALE SEPTENALULUI

La 16 Iunie 1959 a avut loc la Moscova deschiderea festivă a Expoziției realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Cele mai prețioase cuceriri ale gândirii și activității practice ale oamenilor sovietici și-au găsit oglindirea în această expoziție. Ele demonstrează urlașa ofensivă creatoare a oamenilor sovietici pentru traducerea în fapt a hotărârilor Congresului al XXI-lea al P.C.U.S.

Pe imensul teritoriu de 211 hectare, în 71 pavilioane și terenuri special amenajate, este prezentat tot ce e nou și înaintat în economia, știința, tehnica și cultura Uniunii Sovietice, cât și perspectivele dezvoltării lor în viitor. Un urlaș interesant sîrnesc realizările în domeniul mecanizării complexe și automatizării producției, care a constituit de altfel și obiectul recentei Plenare a C.C. al P.C.U.S. Printre nenumăratele expozate se află peste 16 mii de mașini, unelte, mecanisme și aparate dintre cele mai moderne — minuni ale tehnicii, create în ajutorul omului.

Pentru vizitatorii veniți din toate colțurile Țării Sovietice și de peste hotare se vor organiza aici sute de consultații și conferințe, expoziția

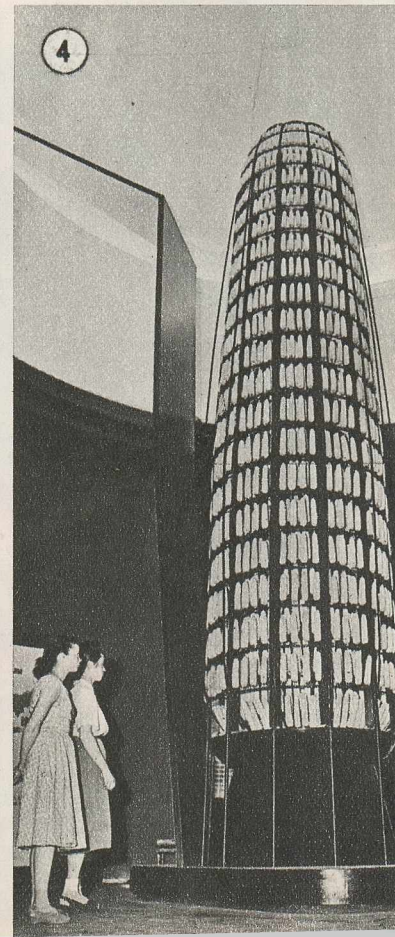
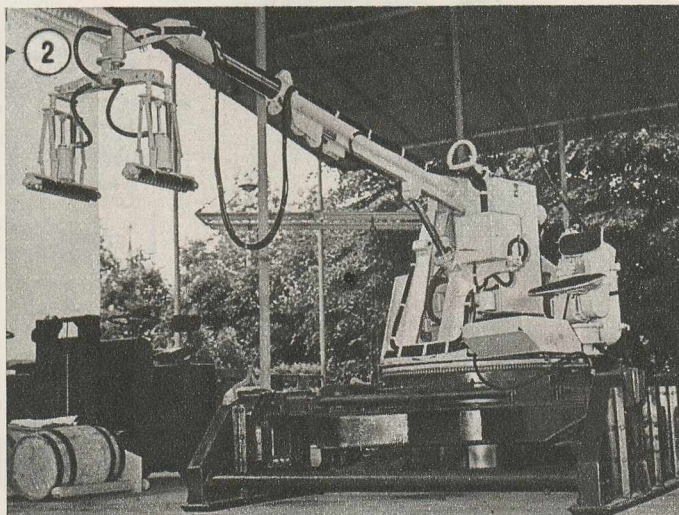
devenind astfel o adevărată universitate a experienței înaintate a constructorilor comunismului.

① De macheta în funcțiune a stației cosmice interplanetare se pot vedea: complicata aparatură, instalația de televiziune și confortabilele cabine în care vor lucra savanții lansați în cosmos. Nu e departe timpul cînd oamenii de știință sovietici vor lansa pe o orbită fixată acest ingenios institut de cercetări cosmice.

② „Mîinile mecanice” ale acestei macarale păștoare pot ridica simultan cîte un sac sau o ladă cu o greutate pînă la 200 de kg, transbordînd într-o oră 36 tone de încărcătură. Viteza de deplasare a mașinii este de 8,5 metri pe minut.

③ Pavilionul „Radioelectronica” — o construcție originală în duraluminu și sticlă — atrage în mod deosebit atenția vizitatorilor.

④ Exponatele pavilionului „Porumbul” ilustrează strălucitele succese obținute de oamenii sovietici în cultivaerea acestei plante.

Pentru luminile orasului

Fotoreportaj de A. MIHAILOPOL

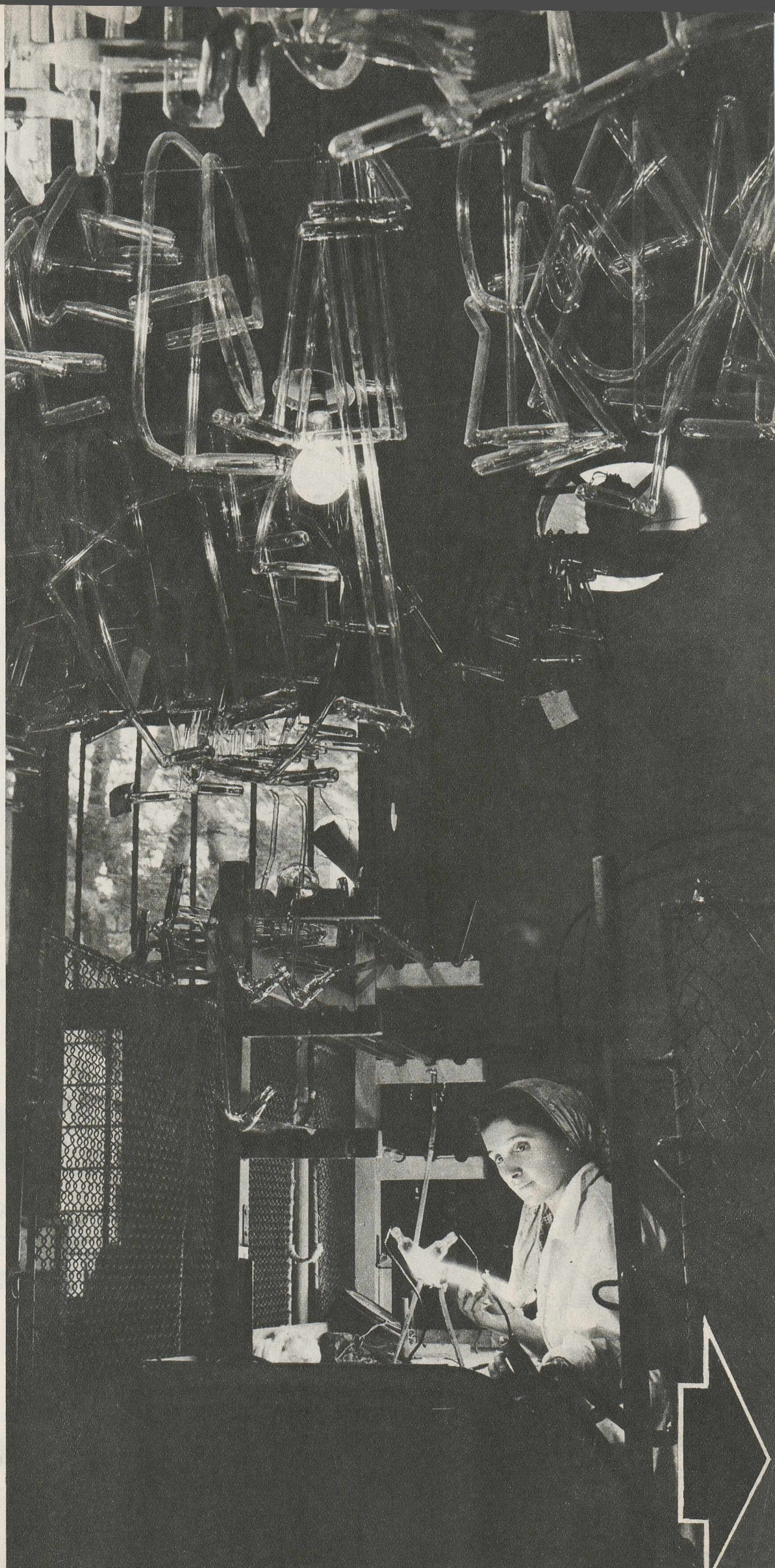
Înregistrator sensibil a tot ceea ce se cheamă contribuție la aspectul estetic și modern al orașului său, bucureșteanul va avea în curînd prilejul să admire un nou peisaj pe cerul nocturn al Capitalei: reclame luminoase în șase culori. Este un dar al colectivului fabricii „Electrofar”, închinat luminoasei noastre Capitale.

I-am nedreptăți însă pe tovarășii de la „Electrofar”, dacă am releva doar această realizare a lor. Eforturile lor merită a fi menționate mai pe larg.

Tehnica vidului — cum denumesc specialiștii procedeul fabricării de becuri cu fir incandescent — era evasi ignorată în țara noastră, înainte de 23 August 1944. Într-un fel de magazie de pe șoseaua Basarab, fabricarea becurilor „rominești” consta doar din asamblarea pieselor sosite exclusiv în import. Astăzi însă, fabrica „Electrofar”, înzestrată cu utilaj modern de mare randament și în bună măsură automatizat, produce „de la A la Z” — la un nivel corespunzător cerințelor cantitative și calitative — toate categoriile de becuri normale pentru iluminat. În afară de aceasta, fabrica asigură producția completă a becurilor speciale, cum sînt cele infraroșii (cu multiple utilizări în industria siderurgică și metalurgică, în industria pielăriei, în medicină etc.), lămpilor pentru heliograf, a lămpilor nitrachot, a utilizării în arta fotografică, a reclamelor luminoase etc.

În pas cu timpul, „Electrofar”-ul s-a pregătit intens pentru trecerea la sistemul cel mai modern și cel mai rațional de iluminat: tuburile luminoase cu descărcări în gaze sau — cum li se spune — tuburile fluorescente. Începînd încă din trimestrul patru al acestui an, „Electrofar” va produce în mare serie aceste tuburi atît de utilizate astăzi în luminarea întreprinderilor, instituțiilor, oficiilor publice — și în curînd și a străzilor orașului — tuburi care pînă acum erau importate. Este cu atît mai lăudabilă această realizare de cît amă a colectivului de la „Electrofar”, cu cît, dintre alte multe greutăți ce au trebuit să fie depășite, a fost și aceea a pregătirii cadrelor de specialitate. În lipsa unei catedre de electrovid în învățămîntul nostru politehnic, cadrele de specialitate s-au calificat chiar în întreprindere, în proces de experimentare a noului produs. Motăritor însă în succesul obținut de „Electrofar” a fost ajutorul primit din partea statului nostru. Este îndeajuns să arătăm că producția tuburilor fluorescente va avea loc într-un nou și impunător cal de fabricație, înzestrat cu utilaj de înaltă tehnicitate și care va fi gata în jurul datei de 23 august a anului acesta.

Și acum e rîndul fotoreporterului să vă prezinte, locurile lor de muncă, pe cîțiva dintre cei mulți care au contribuit la succesele „Electrofar”-ului...

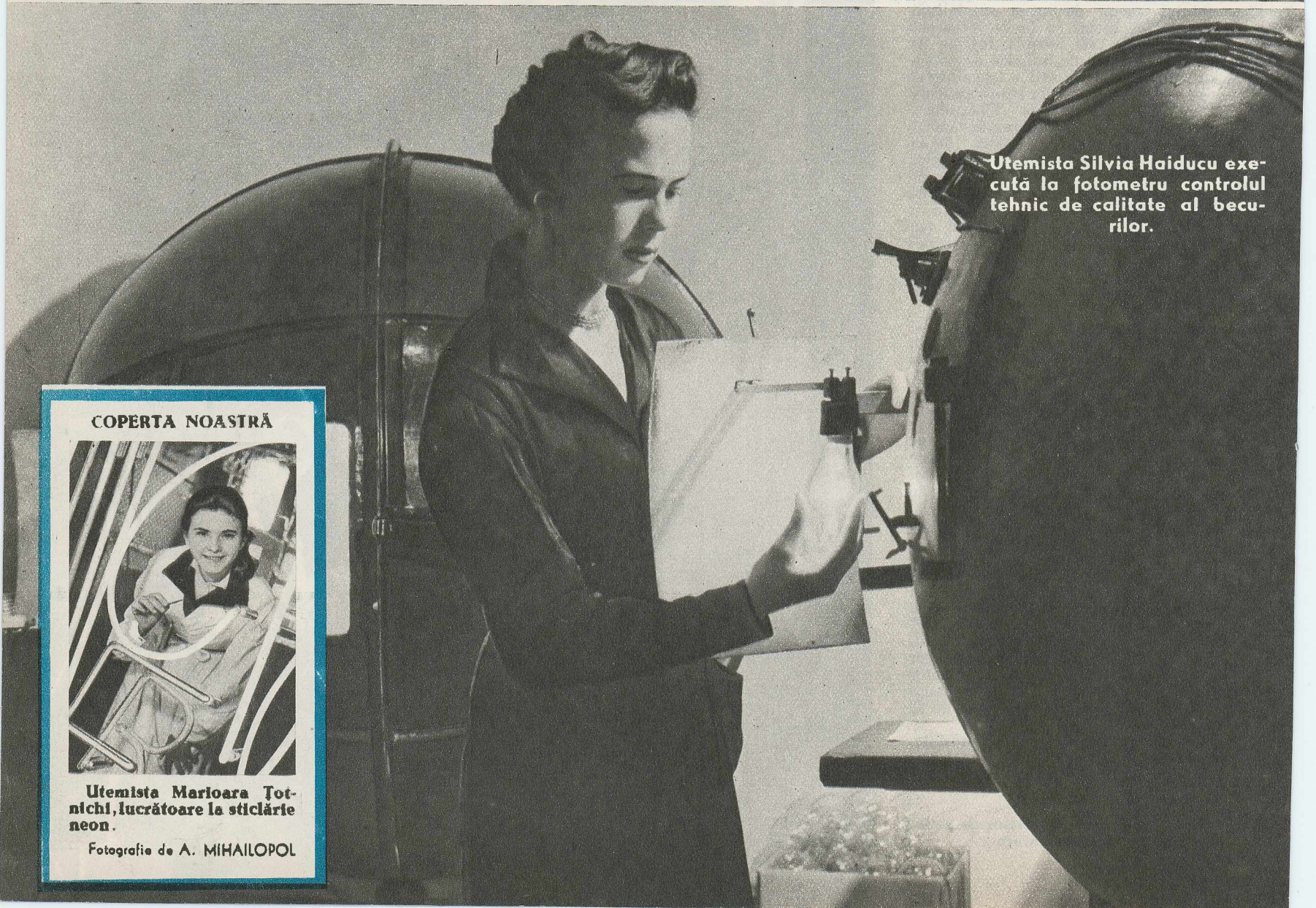

→
atelierul pentru fabricarea tuburilor cu neoa,
muncitoarea Maria Cărare.

În hala de fabricație a becurilor, tovarăsa Ana Stoica.

Utemista Silvia Haiducu execută la fotometru controlul tehnic de calitate al becurilor.

COPERTA NOASTRĂ

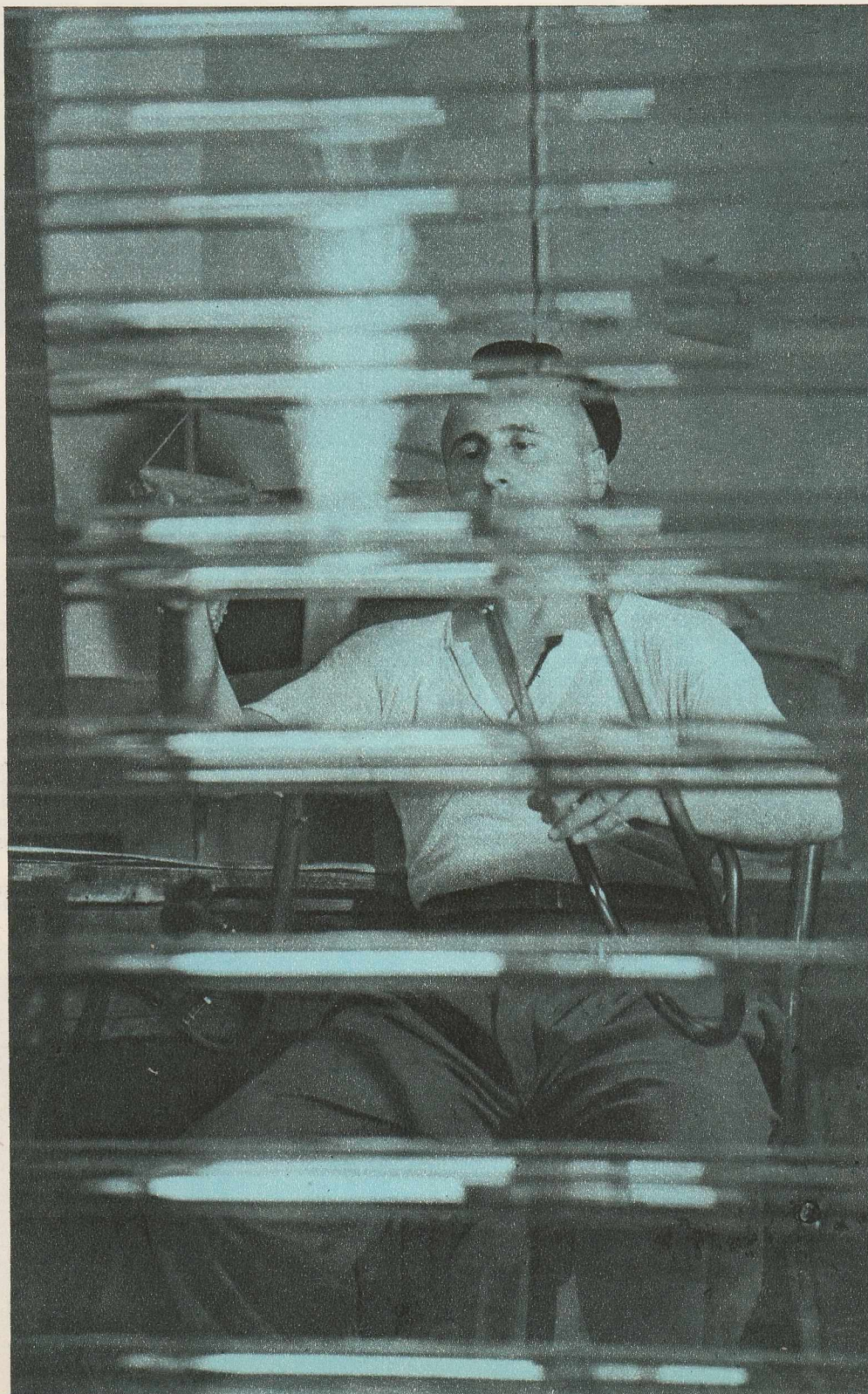
Utemista Marloara Totnichi, lucrătoare la sticlărie neon.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Utemista Elena Ștefănescu, controloare de calitate a electrozilor.

Maistrul sticlar de aparataj Vasile Alexandrescu, un priceput specialist în tuburi cu neon.

ÎN CAPITALA ATOMICĂ

— corespondență specială pentru „Flacăra” —

de V. ȘVANEV

În urmă cu cinci ani, la 27 iunie 1954, vestea punerii în funcțiune în U.R.S.S. a primei centrale atomo-electrice a stîrnit senzație în lumea întreagă. Energia atomică era pusă pentru prima oară în slujba omului. În anul care au urmat, știința sovietică a obținut succese tot mai însemnate în domeniul cercetărilor atomice în scopuri pașnice. În pitorescul oraș Dubna de pe Volga, la 130 km de Moscova, se află centrul internațional al acestor cercetări. Aci, la Institutul unificat de cercetări nucleare, lucrează, în strînsă prietenie, laolaltă cu oameni de știință sovietici, cercetători din 12 state socialiste. La dispoziția lor stau uriașele instalații create de savanții sovietici, ca sincrociclotronul și sincrofazonul — cel mai mare accelerator de particule din lume — laboratoare minunate utilizate, aparataj electronic din cel mai complex.

Printre cercetătorii din Dubna se numără și mulți romîni. Îi înțîlnim aproape în toate laboratoarele capitalei atomice. Astfel, laboratorul pentru problemele nucleare este condus de profesorul Tudor Tănăsescu, membru al Consiliului științific al Institutului și membru corespondent al Academiei R.P.R. Aci, în colaborare cu cercetătorii sovietici, lucrează la elaborarea unui nou dispozitiv pentru cercetările nucleare doi tineri ingineri romîni — soții Nicolae și Lavinia Vilcov.

Pe Alexandru Mihul și Marius Pătrașcu îi găsim efectuînd cercetări la sincrociclotron, cu ajutorul enunșiilor nucleare. Un alt romîn, colaboratorul științific Tiberiu Vișchi, ia parte la cercetările ce se fac la gigantul sincrofazon — mîndria Dubnei. Sub conducerea cunoscutului savant fizician Bruno Pontecorvo colaborează aici gruzinul Sulukvadze și romînul Dumitru Neagu. O vastă activitate se desfășoară și în laboratorul de energie înaltă, condus de academișianul sovietic V. I. Veksler, unul dintre creatorii sincrofazonului. Profesorul Valentin Petuhov și inginerul romîn Ely Katz conduc grupul de cercetători care lucrează la crearea aparatajului electronic pentru automatizarea proceselor de lucru cu emulsiile nucleare iradiate. În grup, în afară de romîni, colaborează oameni de știință coreeni, cehi, polonezi. Printre colaboratorii științifici romîni se numără și Marietta Nicolae și Maria Pirvu. Înainte de a-și da diploma, tînră fiziciană Ioana Ciuli a lucrat timp de aproape doi ani la Institutul unificat de la Dubna.

Muncind împreună cu oamenii de știință sovietici și cei din alte țări, fizicienii romîni aduc o valoroasă contribuție la studierea forțelor atomului în interesele păcii și ale progresului.

— Institutul nostru, prin instalațiile sale, a întrecut țările capitaliste — ne-a declarat, plin de mîndrie, profesorul T. Tănăsescu.

Dar întrecerea continuă.

Un grup de cercetători romîni la Dubna: Ely Katz (stînga), Dumitru Neagu și Ella Neagu.

Ing. Lavinia Vilcov.

Prof. Tudor Tănăsescu (stînga), într-o discuție amicală cu savantul chinez Hu Nin.

A DOUA VIATĂ A VESTULUI POLONEZ

de Wojciech KNITTEL

Intențiile revanșarde fățișe ale imperialismului german, visurile lui de noi cuceriri teritoriale vizează și poporul polonez. Polonia este unul din statele europene care au avut cel mai mult de suferit de pe urma politicii agresive a imperialismului german. Strămoșii polonezilor din ținuturile ocupate de Prusia n-au uitat cuvintele rostite de Bismarck în 1861:

„Fiecare succes al mișcării naționale polone constituie un dezastru pentru Prusia și de aceea nu putem lupta împotriva acestui element conform principiilor justiției civile, ci numai după legile războiului...”

După o jumătate de secol, în 1916, în timpul primului război mondial, când anumite cercuri poloneze și-au legat soarta de politica imperialismului german, cancelarul Bülow declara: „În nici un caz nu ne este îngăduit să uităm că monarhia Prusiei a devenit mare prin destrămarea Republicii Polone”. Iar când, după primul război mondial, a luat ființă statul polonez, renăscut sub forma republicii burgheze, revanșarii și-au spus din nou cuvântul, de astă dată prin glasul propovăduitorului renașterii militarismului german, faimosul general von Seeckt. În

1926, acesta îi scria cancelarului Wirth: „Existența Poloniei este un fapt insuportabil, în contradicție cu condițiile vieții Germaniei. Polonia trebuie să dispară și ea va dispărea”. Cîteva ani mai târziu, când Stresemann și Treviranus au declanșat campania antipoloneză fățișă, Schacht, bancherul lui Hitler, nu se sîia să amenințe: „Dacă Polonia nu va recunoaște singură că frontierele polono-germane trebuie să fie modificate, ea va trebui să fie silită să facă lucrul acesta”. Reamintim: era vorba de Poznan, Gniezno, Bydgoszcz, Katowice.

În perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial, revendicările de acest fel se înmulțesc și nu se limitează numai la Polonia.

„Teoriile” acestea n-au dispărut în urma înfringerii celui de-al treilea Reich. O dată cu renașterea politicii revanșarde în R.F. Germană, ele se fac din nou și tot mai puternic auzite. Din nou, așa-zisele „institute răsăritene”, finanțate și sprijinite de patru ministere vest-germane, ca și de o serie de asociații ale marilor industriași, au reluat politica „spațiului vital”, a „integrării europene” etc. Instigările la noi cuceriri, lansate de o serie de politicieni revanșarii

ca Waldemar Kraft, Oberlaender, Seebohm sau Lodgmann von Auen, reamintesc în chip izbitor de perioada hitleristă.

Neofasciștii vest-germani se fac că uită cum s-au terminat aventurile predecesorilor lor!

★

În primăvara anului 1945, ostașii Armatei Populare Polone, luptînd cot la cot cu eroicii ostași ai Arma-

tei Sovietice, au alungat pe coteritorii hitleristiști din ținuturile apusene, înfigînd steagurile victoriei pe litoralul baltic, pe Oder și Neisse. Cei peste un milion de silezieni, mazurieni, warmieni, kașubi, lubuși, zlotovieni și bytovieni, aflați la eliberare în aceste regiuni și care au supraviețuit „germanizării”, sînt mărturia vie a caracterului polonez milenar al acestor ținuturi. Încercările impe-

Uzinele constructoare de mașini din Nysa produc utilaje pentru industria navală, energetică, chimică etc. În acest an, 26 la sută din producție este destinată exportului.

rialismului prusac și apoi ale celui german de a șterge caracterul polonez al acestor ținuturi piastine au pricinuit populației acestor regiuni grave prejudicii. În perioada celui de-al treilea Reich, dar mai ales în timpul ultimului război mondial, adepții pangermanismului și protagoniștii Marelui Reich au încercat să-i nimicască pe polonezi, atât pe teritoriul Poloniei însăși, cât și pe teritoriile smulse Poloniei și alipite granițelor de răsărit ale Germaniei. Deși pierderile suferite de polonezi au fost imense, pînă la urmă istoria și-a spus cuvîntul. Celor un milion și ceva de băștinași din ținuturile piastine li s-au alăturat, îndată după eliberare, numeroși repatriați. Iar astăzi, la 15 ani de la eliberare, în ținuturile apusene și de la miazănoapte, la apus de frontiera stabilită la Versailles, trăiesc și muncesc 7,5 milioane de polonezi.

După prevederile demografilor polonezi, ținuturile apusene și nordice poloneze vor avea în anul 1975 circa 11,5 milioane locuitori, dintre care aproape 7 milioane născuți pe aceste teritorii. Aceasta va constitui și un răspuns dat acelei lozinci a revanșarzilor „Recht auf die Heimat” (dreptul de a trăi în țara de baștină) care, sub aparență umanitaristă, ascunde propovăduirea reînnoirii cetro-pitorilor germani pe teritoriile care în trecut au fost răpite de imperialismul german alor țări.

Printre diferitele „argumente” ale revanșarzilor vest-germani se află și acela că, pasămite, ținuturile apusene poloneze n-ar fi bine gospodărite, că ele ar fi neglijate de guvernul democrat-popular polonez. La această calomnie cel mai bun răspuns îl dau cifrele. Iată doar cîteva:

De la eliberare și pînă la sfîrșitul anului 1958, sumele globale cheltuite pentru investiții în întreaga Polonie au fost de 600 de miliarde de zloți; din acestea, în ținuturile apusene s-au investit aproape 200 de miliarde. Dacă luăm în considerare faptul că locuitorii acestor regiuni constituie doar un sfert din totalul populației țării, rezultă că în voievodatele apusene și nordice s-a investit proporțional cel mai mult. Proporția aceasta a investițiilor mai mari în ținuturile apusene va fi menținută și pe mai departe, în cursul septenaliului viitor, precum și în planul de perspectivă. În acest an suma prevăzută în bugetul de stat pentru investiții se cifrează la 78 de miliarde zloți, din care 23 miliarde pentru ținuturile apusene. Cît privește dezvoltarea culturală a acestor ținuturi, este bine de știut că în prezent funcționează aici 21 școli superioare (în trecut au funcționat numai trei!) și 80 institute de cercetări științifice.

Sînt cifre care vorbesc de la sine!...

Un oraș tînăr pe litoralul baltic

Szczecin poate fi numit, pe bună dreptate, orașul tinereții. Peste un sfert din locuitorii săi sînt localnici get-beget: copii născuți aici după război. Cînd te plimbi pe străzile acestui pitoresc oraș, simți cît de viu, cît de tineresc pulsează ritmul său. Afișele de pe ziduri, de pe stîlpi — cronică efemeră a evenimentelor — anunță premiere teatrale, expoziții și înfîlțiri ale cititorilor cu scriitorii. Elegantele magazine scîldate în lumini de neon atrag pe cum-

părători, prezentîndu-le cele mai variate mărfuri.

Viitorul orașului și se înfățișează poate cel mai bine în port, ca și în cartierele industriale, ce cîștigă tot mai mult teren.

Și iată încă un fapt semnificativ. Szczecin este cuprins acum de pasiunea zugrăvitului. Nu poți trece pe lîngă vreo casă, fără riscul de a fi stropit. Nu e numai un semn că oamenii de aci sînt buni gospodari. Simți că aici oamenii s-au statornicit de-a binelea. „Cei din Szczecin și-au desfăcut valizele” — îți spun localicii. Oamenii s-au eliberat în sfîrșit de teama zilei de mîine și nu se tem de amenințările revanșarzilor vest-germani. Ei sînt conștienți că de strajă actualelor granițe ale Poloniei stau nu numai ostașii Armatei Populare Poloneze, întregul popor polonez, ci întregul lagăr socialist, în fruntea căruia se află invincibila Uniune Sovietică...

Da, în ținuturile apusene pulsează din plin viața. Și aceasta o poți vedea nu numai la Szczecin.

Vorbește... „Diora”

Peste două treimi din aparatele de radio fabricate în Polonia provin din Silezia inferioară. În orașelul Dzierzoniow, situat la poalele munților Sowie, se află cea mai mare fabrică de aparate de radio din Polonia — „Diora”. La începutul lunii martie, de pe banda de montaj a fabricii a ieșit aparatul de radio cu numărul 2.500.000. Iar dacă ne gîndim că în anul 1945 fabrica aceasta, în mod practic, nu mai exista și că ea a fost refăcută aproape din nimic, înțelegem de ce locuitorii orașului Dzierzoniow au tot dreptul să fie mîndri.

— Nu se putea vorbi de o fabrică, ci doar de resturile jălnice ale unei fabrici — povestește despre timpurile acelea inginerul Tadeusz Kiesewetter, cel mai vechi om de la „Diora”, care s-a reîntors la Dzierzoniow în vara anului 1945, dintr-un lagăr de concentrare.

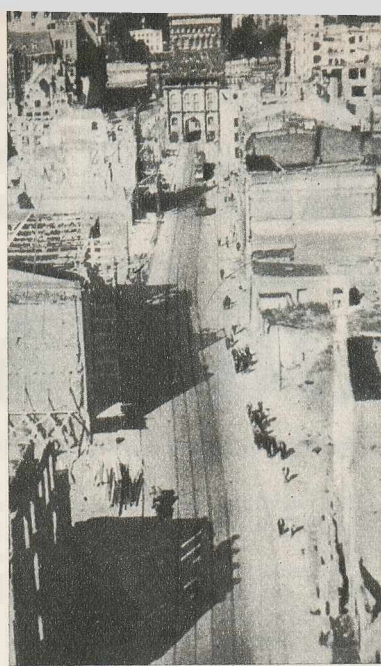
În noiembrie 1945, la poarta „fabricii” a fost atîrnată o firmă cu inscripția: „Fabrica de stat de aparate de radio”. Primul grup, alcătuit din 50 de muncitori, a început producția. În anul 1945, fabrica a produs 50 de aparate de radio, iar în anul 1946, 300 de aparate.

În prezent, „Diora”, cu cei 3.500 de muncitori și tehnicieni ai săi, produce 15 tipuri de aparate. La fiecare treizeci de secunde iese de pe bandă un aparat nou. Începînd din anul viitor, fabrica va pași la producția de televizoare.

Un mic oraș

În orașelul Glubczyce, din ținutul Opole, există cîteva ateliere fotografice. Faptul prezintă un interes special, pentru că fotografiile din vitrinele acestor ateliere sînt foarte grăitoare dintr-un anumit punct de vedere. Ce înfățișează aceste fotografii? Perechi, perechi de tineri căsătoriți și mulți, mulți nou-născuți. Se vede că aici oamenii se căsătoresc, nu glumă — și... complică socotelile demografice...

În anul 1958, în micul oraș Glubczyce au văzut lumina zilei 370 de noi cetățeni. Primul trimestru al acestui an a adus alte două sute de nașteri. Desigur că aceasta dă de furcă și organelor administrative. Iată, acum sînt create încă două fabrici de produse

Distrus de hitleriști, orașul Gdansk a fost reconstruit, păstrîndu-se vechiul stil arhitectonic. Iată strada Długa, în 1945 și azi.

La una din grădinițele de copii ale minei „Thorez” din Walbrzych. Cei 6.000 de muncitori de la mina „Thorez” — cea mai mare din Silezia inferioară — au la dispoziție un mare dispensar, o creșă, două grădinițe de copii, o colonie de vară la Sarbinów.

În zilele bătăliei pentru alungarea cetro-pitorilor hitleriști. Soldații ai Armatei Populare Poloneze, luptînd pentru eliberarea unui oraș din teritoriile apusene.

Gazeta de uzină este așteptată cu nerăbdare de muncitorii uzinelor „Pafawag” din Wrocław, unde se fabrică în special vagoane de cale ferată.

Pentru studenții din Gdansk au fost construite cămine moderne.

alimentare, necesare atît pentru producerea hranei, cît și pentru asigurarea locurilor de muncă ale viitorilor cetățeni. Orașelul, distrus de război aproape în întregime, numără astăzi nu mai puțin de 9.000 de locuitori. Numărul caselor noi sporește pe zi ce trece, dar, datorită rapidității cu care crește populația, Consiliul Popular mai are de depus eforturi serioase pentru a face față cerințelor. Banca agricolă locală a distribuit pînă acum 5 milioane de zloți pentru împrumuturi în vederea construcțiilor.

Am ținut să vorbesc despre Glubczyce, deoarece această mică localitate, care a suferit foarte mult în timpul războiului — și în care, acum, construcțiile noi se numără cu sutele — poate fi socotită ca un etalon al vieții din teritoriile apusene.

O muncă intensă, plină de elan, pentru reconstrucție, pentru dezvoltarea multilaterală a acestor regiuni — iată adevărul despre ținuturile apusene poloneze. Un adevăr care-i face pe revanșarii vest-germani să spumege de ură și furie neputincioasă. Ei ar vrea să provoace un nou război, pentru a cetro-pi iarăși ținuturile poloneze din vest. Dar planurile lor belicoase se frîng în fața forței lagărului socialist și a dragostei de pace a tuturor popoarelor, inclusiv poporul din R. F. G.

EXAMENE... EXAMENE...

Fotoreportaj de Anton ALEXE (text) și Eugen IAROVICI (fotografii)

M-am întrebat adesea: de ce, după romantica lună mai, vine întotdeauna iunie cu examenele sale? N-am găsit răspunsul. În schimb, răsfoind un vechi carnet cu însemnări pentru reportaje, luate între anii 1936-1940, am dat de alte multe și cumplite întrebări izvorite din faptele și întâmplările de atunci, din acele zile și din țara întreagă.

Spicuiesc pentru dv.:

«Poliția a arestat trei indivizi care dormeau și pretindeau că se pregătesc de examene sub Podul Senatului, neavând locuință. Abia după verificarea carnetelor de studenți, li s-a dat drumul, recomandându-li-se în mod expres să folosească băncile grădinii Cișmigiu în locul „garsonierei de sub pod».

«Proces la tribunal. Studentul N. I. a fost dat în judecată pentru că nu și-a putut plăti chiria pe ultimele șase luni. Sentința a ho-

tărit vânzarea bagajelor studentului pentru despăgubirea proprietarului».

«Salvarea a cules ieri dintr-un boschet de la șosea, pe studenta V. R., din provincie, leșinată de foame. Asupra ei s-au găsit un pieptene, o oglinjoară, cursul de studii și un bilețel: „Dragă Jeni, împrumută-mi zece lei pînă la sfîrșitul lunii. Nu am mîncat de trei zile. Mă găsești la șosea, lângă Arcul de Triumf, pe una din bănci”. Pe verso și cu creionul, răspunsul: „Caut și eu, de ieri, cinci lei cu împrumut. Jeni. P.S. Decanatul a afișat că cine nu plătește toate taxele restante nu are voie să se prezinte la examene. Ce ne facem?».

Întrebărilor din vechiul meu carnet de reporter le dau răspunsul în notițele înregistrate pe un nou carnet, săptămîna trecută. Imi permiteți să folosesc același titlu? Examene... Examene...

La-Facultatea de medicină veterinară studenții din grupa 3113, anul I, dau examen la anatomie comparată. Printre ei, Sandu Ilarion din Făgăraș, bursier al unui gostat din Oradea, unde a funcționat ca tehnician; Munteanu Venera, fostă laborantă la rafinăria 3 Telega, și Victor Tega, fiu de colectivist din comuna Cogeaalac, raionul Istria.

Între bolta cenușie și igrasioasă de sub podul senatului — refuzat de trecutele regimuri studenților săraci — și căminele, cantinele, instituturile și bibliotecile numeroase puse la dispoziția tineretului studios în anii puterii populare, este o diferență, nu?

★

Aș fi vrut să intru într-una din sălile de examen de la Facultatea de științe juridice, dar sosind prea tîrziu, a trebuit să mă mulțumesc, consemnînd emoția și entuziasmul de pe coridoare. În bibliotecă se pregătesc studenții care vor da examen mîine. Printr-o fereastră de la etajul II, copacii frunzoși străjuiesc terenul de sport, atît de animat în lunile cînd examenele sînt încă departe...

★

Nu-i lucru ușor să devii inginer. Pentru asta, îți trebuie cap și voință. Însă de restul se ocupă partidul, guvernul, chiar dacă nu mai ai vîrsta primei tinereți și lucrezi într-o uzină sau într-un gostat...

Petrovici Valeriu de la controlul tehnic de calitate al unuia din numeroasele sectoare din uzinele „23 August” este student în anul III, la Facultatea de mecanică, secția mașini termice.

— Nu sînt singurul student din uzină — îmi spune dînsul. Cîți ingineri n-a ridicat partidul din rîndurile celor de la strung și de la raboteză? Dar am și învățat. Că altminteri nu se poate.

— Și după ce-ți vei lua diploma? — întreb.

— Am 27 de ani. La 30 de ani, sper să termin facultatea. Apoi...

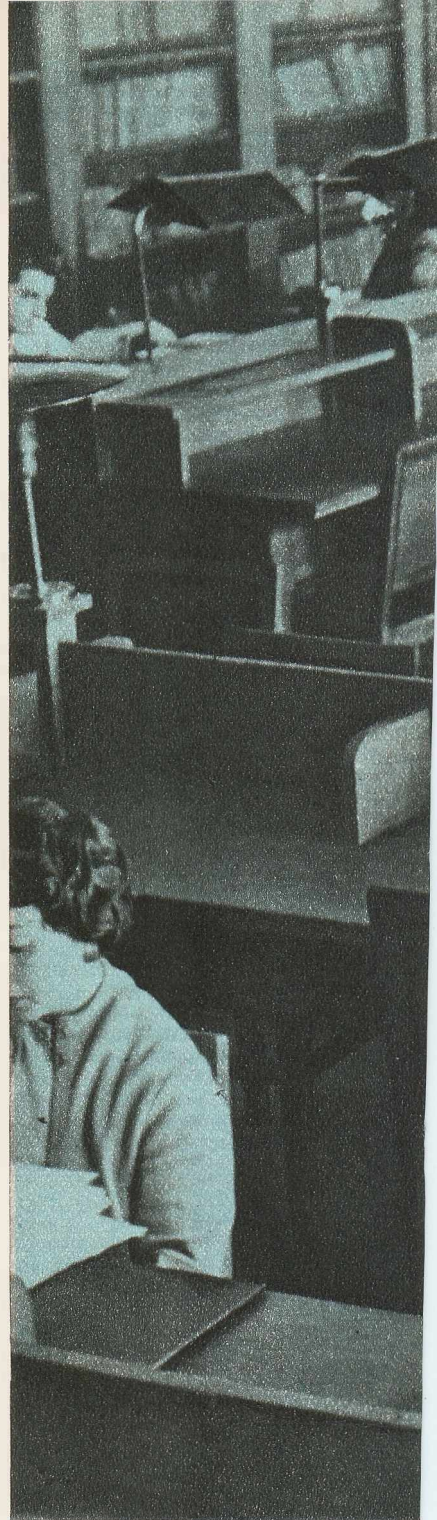
— Apoi?

— Mă voi pregăti pentru candidatura în științe.

Mihăilescu Dumitru are 26 de ani și lucrează în aceeași uzină. Este fiu de colectivist din Gălbinași, Brănești. A fost, pe rînd, ucenic și absolvent al școlii de ucenici, strungar și elev al liceului seral din uzină.

— Am luat examenul de maturitate și acum mă pregătesc să intru în Facultatea de mecanică, secția motoare. Pe tot timpul studenției voi avea bursă de la stat, salariu de la uzină, iar cînd voi primi diploma...

Aparatură pentru experimentare în laboratoare. Prof. Spătaru Al. cu studenții Marin Guran, Nadin Mihai și Samochișă Gheorghe. Priviți bine studenții. Poate că veți mai auzi despre vreunul dintre ei...

Sst! Liniște! Aici se-nvață carte... ↑

— Ce vei face?

— Mă voi reîntoarce la uzină, care mă va încadra ca și pe ceilalți ingineri ieșiți din rîndurile noastre.

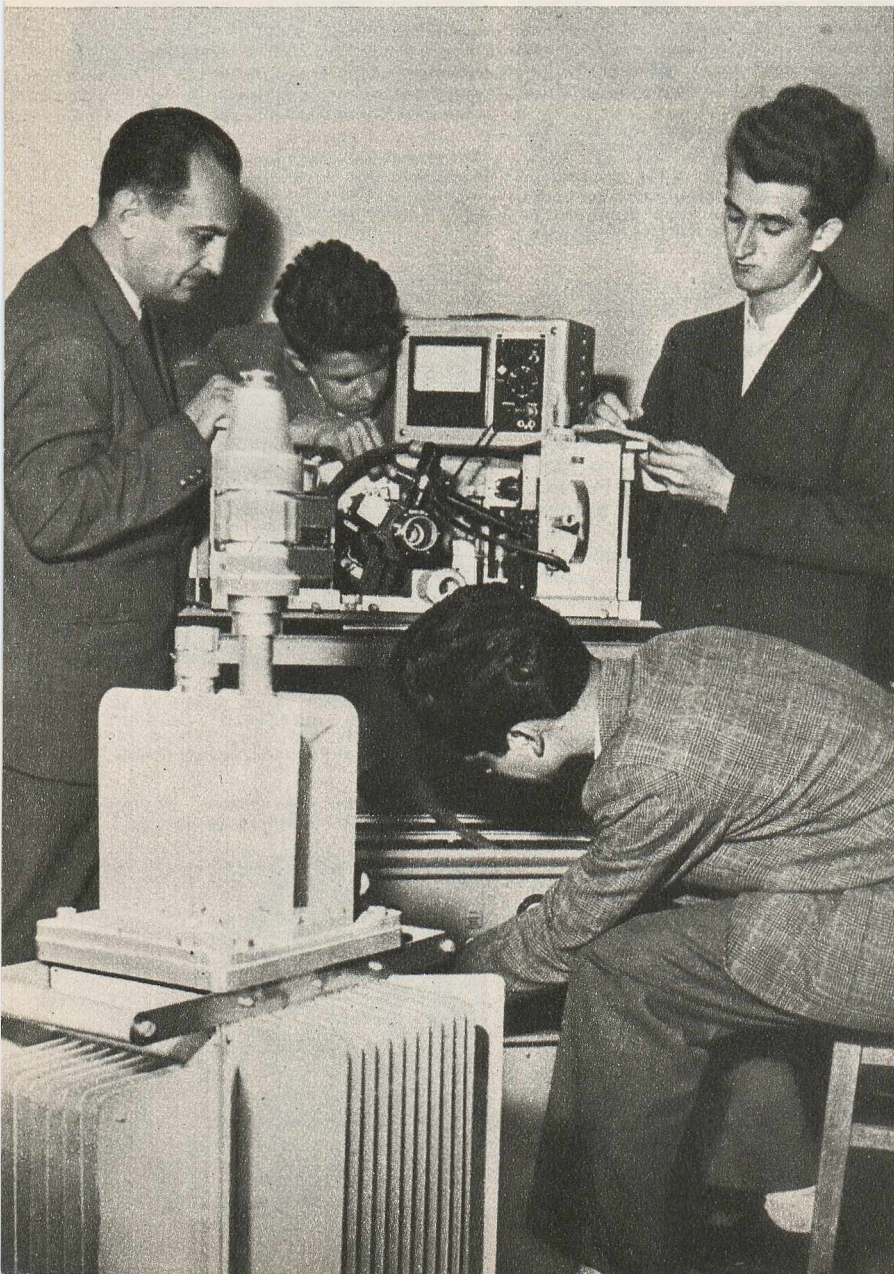
★

Politehnica cere, deosebit de cursurile teoretice, și laboratoare bogat înzestrate cu aparatură experimentală modernă. Studenții noștri dispun astăzi din plin — datorită grijii partidului și guvernului — de asemenea laboratoare. În plus: profesori de cea mai înaltă calificare.

Într-unul din aceste laboratoare — emițători și radiorelee — l-am găsit pe tovarășul profesor Spătaru Alexandru, cu studenții Marin Guran, Nadin Mihai și Samochișă Gheorghe. Iar în fața tablei cu ecuații, în plin examen, pe tovarășul profesor Ionescu Bujor, ascultîndu-l pe studentul Moldovan.

★

Imi reamintesc. Era pe vremuri un politician pe care camarila regală îl ridicase peste noapte la rangul de ministru al învățămîntului și „pă-

rinte" al studenților. „Băieții — a spus el la un banchet — dacă vor să învețe, pot face asta și în parcuri și pe malul Dîmboviței. Tineretea combate cu succes foamea și nesomnul...”

Asta era politica burgheziei. Partidul și guvernul nostru sînt însă de cu totul altă părere. Sute de cămine și cantine studențești împînzesc centrele universitare din țară. Biblioteci, paturi curate în cămine, alimentație cu plus de calorii și terenuri de sport, burse și trimiteri gratuite la munte și la mare în vacanță. Totul pentru generația de mîine. Totul pentru fiii oamenilor muncii.

Desigur că trecerea de la „adăpostul” de sub podul senatului pînă la căminul de studenți „Carpați” de astăzi a fost un examen greu, pe care poporul muncitor a trebuit să-l dea, luptînd împotriva burghezo-mosierimii.

Dar comuniștii s-au dovedit profesori și îndrumători buni. Trecerea noastră în altă clasă de viață s-a făcut cu succes. Nota zece pentru flămînzii și exploatații de odinioară.

Examene... Examene...

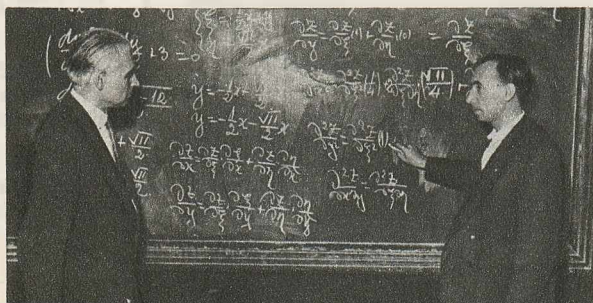
E mai complicat ca în laboratorul rafinării 3 Telega
Dar dacă vrei să obții titlul de medic...

Diferența de vîrstă dintre student și profesor nu-i prea mare. Rămîne să se micșoreze doar diferența dintre cunoștințe...

D. Mihăilescu are nevoie de o explicație la o problemă pentru examenul pe care-l pregătește. Inginerul Teianu îi vine în ajutor (uzinele „23 August”).

...Și acum să vedem dacă răspunsurile au fost chiar atît de bune... (pe una din sălile Facultății de științe juridice).

Calorii... Calorii...

Studentul Petrovič Valeriu trebuie să consulte un manual pentru completarea documentării. Pentru asta, nici măcar nu se deplasează pînă în oraș. Biblioteca uzinei îi stă oricînd la dispoziție (uzinele „23 August“).

Dimos RENDIS

FEMEIA

*Visul și-a trimis solia:
„Ca să se înalțe zidirea
trebuie să vină femeia,
femeia meșterului
cu inima ei
cu mîntea
cu mîinile
cu ochii...”*

*Astfel a vorbit visul:
„Ca să se înalțe zidirea
trebuie să vină femeia,
femeia meșterului...
Două inimi să bată pe schelă,
două minți să urmărească zidirea.
patru mîini să așeze cărămizile,
o privire așeză să scruteze zările...”*

*Așa a vorbit visul.
De cărare s-a iolit
femeia zidarului.
„Fă să fie soare —
un soare luminos,
să fie o grădină primăvăratecă,
o grădină ca un covor oltenesc,
să adie un vîntuleț ușor,
un vîntuleț răcoritor
printre flori,
printre raze —
că oine femeia zidarului fericită
să zidească
nu ca să fie zidită”.*

O SĂ SE VADĂ...*)

Muncitorilor din țările capitaliste

*A venit în sat
cu salopetă de fierar.*

*Țăranul
și-a adus la ascuțit secera
jeliindu-se:
— Cît vezi cu ochii — ciulinii...
Ciulinii... și neghină...*

*Și el a zis:
— E o mînă undeva;
Uite-o; dă scîntel din amnar
s-aprindă focul.
— Dar nu văd flacăra,
nu văd lumina...*

*(Și el a strîns grijuliu
trîfoiul și griul,
să ardă numai ciulinii, neghina,
și a zis:)*

— O să se vadă...

*) Din „Prevestiri“.

Nicolae STOIAN

SĂ NU-NFLOREASCĂ NEGRU NICI O FLOARE!

*Din lut iar suie primăvara-n soare,
Cu flori împovărînd cireșii, merii;
Și ei surd sub platoșa poverii,
Că nu-nflorește negru nici o floare.*

*Și alb, și-albastru, și-auriu — puzderii
Culorile fîșnesc scîntetețoare,
Ca niște păsări vînd din ram să zboare...
Nici una însă pasăre-a durerii.*

*E poate-un strantu joc al primăverii
Vulcanica risipă de culoare
Ca artificii, roi, în ptcla serii,*

*Sau orea pămîntul însuși, cu ardoare,
Ca în multicolorele-l feerii,
Să nu-nflorească negru nici o floare?*

O DISCUTIE LINISTITA

— schiță —

de SÜTÓ András

Ilustrații de ARNO

Aruncându-și ochii pe fereastră, gospodina îl zări pe Bodoki János, o rudă îndepărtată, și-i spuse omului ei care, dezbrăcat la cămașă, strujea niște știuleți de porumb în mijlocul casei:

— Uite-l și pe Bodoki. Mă prind că la noi vine...

— Las' să vie. O să-l pun la dezghioac. Tot nu are altă treabă.

Pe o vreme ca asta, în luna februarie, când zăpada îți ride sub tălpi iar copacii te uimesc cu găteala lor de dantele scînteietoare, gospodarul într-adevăr nu prea are treabă. Când pleacă prin vecini — dacă la însurătoare a avut norocul să-și ia o nevastă care nu iese în poartă după el să-i strige, cicăindu-l, că iar a plecat haimana prin sat — poate să stea pînă pe-nserat, fără a se chema că asta îi face vreo pagubă.

Nevasta lui Agoston avusese dreptate. După puțină vreme se auzi de afară un tropăit de bocanci, apoi niște bătăi în ușă și, în sfîrșit, în prag se ivi Bodoki, prăpădit de frig, cu fața verde-vînată, cu urechile roșii, uscățiv, cu nasul coroiat, cu ochii de catran și cu căciula pe cap.

Drept vorbind, omul, cu gospodăria așezată în cîmp, fusese pus pe drumuri de nevastă-sa.

— Tare mi te-ai făcut mototol de la o vreme încoace. De cîte ori agitatorii încep să turuie din gură — îi spusese femeia — te aud mormăind în barbă — tu știi ce — te văd scărpinîndu-te în ceafă, oftînd. Dacă te mai lași tot așa de moale, ca o mămăligă, azi, mine te pomenești în colectivă. Ia mai du-te și tu și vezi ce-l prin sat; pe acolo se găsec și oameni mai răsăriți. Mai trage și tu cu urechea, ascultă ce spune unul, ce spune altul, ce părere au. Treci și pe la Agoston András, că pe ăla n-au izbutit să-l cîltimească. De, are mai multă glagorie decît tine, da' tu, sărace, ai început să te înmoi, după cîte văd, ca perele pădurețe puse la copt în clăia de fin.

Dar oricîte i-ar spune femeia, el tot nu poate tăbări — hodoronc-tronc — în casa omului și să înceapă: „Uite ce-l, cumetre, eu nu mai știu ce să spun... știi, cu colectiva... Ajută-mă, dacă poți, dă-mi un sfat...”. Pe de altă parte, ce bine ar fi să aștepte ce crede Agoston despre

situație și prin ce mijloace se ține așa de strașnic!...

— Ia loc, János. Ce vînt te aduce pe la noi?
— Iaca, am plecat și eu să mai duc nițică muncă de agitație...

— Bine faci! — intră în vorbă Agostonoia. Tocmai îi spuneam lui András că, de la o vreme încoace, ne merge cît se poate de bine. Astănoapte am avut un vis frumos, iar de mîncat, mîncăm cu poftă... Un singur lucru ne mai lipsea: agitația.

Taci, că-i bine! E praf de pușcă în aer — își zise mulțumit Bodoki. Minunat! Asta-i ceasul cînd se spune adevărul...

Mintea i se învîrte ca o morișcă... Ce obișnuiesc oare, în asemenea ocazii, să spună agitatorii, ce pilde, ce tîlcuri? — se întreabă repede Bodoki. Și deodată își aduce aminte că, ultima dată, învățătorul i-a vorbit despre găini.

— Am auzit că ăia din colectiva de la Glodeni au crescut șase sute de păsări și nu s-a prăpădit decît una singură, un cocoș, și acela călcat de o motocicletă.

— Le-o fi mergînd bine — își dădu cu părerea Agoston și nimeni din cei de față nu se gîndi să-l dezmințită.

— Păi cum să nu le meargă, cînd sînt vaccinate și le îndoapă cu toate bunătățile? Iar nevastă-mea — ca și a ta, de altfel, nu-i așa? — nici nu se sinchisește de sfaturile veterinarului. Ce-au mai chinuit vara trecută bietezele păsări! Au tăiat pielea de pe lăbuțele răuștelor, ca să nu se amestece, dragă doamne, cu ale vecinilor. De aceea înotau, săracele, tot într-o rîină. Cineva m-a întrebat: ce-ai zice dacă ți-ar cresta și ție urechea, ca să te recunoască nevastă-ta, dacă s-ar întîmpla să te rățești prin iarmaroc? Ce? N-a avut dreptate? Spune!

— Cît te privește pe tine, poate că a avut — spuse Agoston, clipind din ochi — dar noi nu ținem rate pentru concursuri de înot.

Aș! N-a avut dreptate! — se liniștește singur Bodoki. Un lucru însă recunoaște — și anume că Agoston are o minte ca briciul. N-a spus pe șleau că ei nu țin rate pentru concursuri de înot?

Dar pînă să-i răspundă ceva, Agoston, cu indignare prefăcută, continuă:

— Dacă vrei să vorbești de colectivă, n-o

lua, rogu-te, de la Adam; spune-mi curat ce vrei, nu umbla cu ocolisuri și nu-ți țuguie buzele ca bunica în fața nepotelului.

— Nu mi le țuguiesc, spun doar atît sau, mai degrabă, întreb, de ce nu vrei să intri în colectivă? Crezi poate că n-o să-ți meargă bine?

— Ba sînt sigur că o să-mi meargă mai bine. Dar de intrat eu nu mai intru.

— Și de ce, mă rog? Ai ceva de dosit?

— Ce spunea Petőfi Sándor? — începu să filozofeze Agoston, împingînd în fața lui Bodoki coșul de nuiele împletite („doar s-o simți, ce dracu, și o să se apuce de treabă, că vreme are, slavă domnului, berechet“). Vasăzică spunea că două lucruri ne trebuie: libertate și o femeie așezată, că celelalte, mai treacă, meargă...

Așa mai vii de acasă — își zise Bodoki, bucurîndu-se de vorba lămurită. Despre libertate mai vorbise și el cu învățătorul, dar uite că într-o zi învățătorul îl întrebă: „Ia spune-mi, nene Bodoki, cîtă libertate ai moștenit dumneata de la maica dumitale?“ Și, la rîndul lui, îl întrebă și el pe Agoston, cu aceleași cuvinte, așa cum fusese întrebă el, Bodoki. Iar Agoston îi răspunse:

— Atîta cît să-mi ajungă, ca să-mi pot mulghe vaca în gospodăria mea *particolară* de cîte ori vreau, să cer bani cu împrumut de la cine îmi place, să mă culc cînd poftesc, să mă scol cînd îmi vine, iar dacă nu-mi vine, să nu mă scol... și pace... În viața mea, n-am putut suferi trîmbița.

Ei, asta-i vorbă de clacă — își spuse Bodoki în sinea lui. Vorbe de astea mai scăpase și el pe ici, pe colo, dar lumea l-a luat de scurt:

— Unde ai auzit dumneata glas de trîmbiță?

(Nu, n-auzise. Ii spusese cineva, așa... Dar cînd se întîmplă atîtea lucruri neașteptate, de ce n-ar fi fost cu puțință și așa ceva? — replicase el atunci).

Iată de ce-l întrebă acum pe cumătrul său:
— Tu ai văzut o gospodărie cu... trîmbiță din asta?

— Nu.

— Atunci, de ce vorbești? De ce spui lucruri neadevărate? Vorbește deschis, cinstit, spune ce ai pe inimă, dă-i drumul, dacă știi ceva,

dar nu te lega de trîmbițe. Că dacă numai asta-i buba, trebuie să te înscrii fără întîrziere. Nu e nici urmă de trîmbiță... Așa-i adevărul adevărat, frate Agoston!

Văzînd că și Bodoki a luat un știulete în mînă, Agoston îi spuse peste umăr nevستی-si: — Ia mai adu o baniță de porumb, femeie, să mai avem ce lucra pînă descuțăm treaba asta cu colectivă.

Și ca să cîștige timp, adăugă:

— Pe urmă nici zgomotul prea mare nu-mi place. Gîndește-te ce liniștit a fost mai demult satul asta. Nici tu *otomobil*, nici tu moară, nimic. Acum, de cînd s-a înființat colectivă, ziua-noaptea duduie tractoarele și moara... Nu-i chip să închizi un ochi. Ba zgomotul alungă și păsărelele: iară dacă nu-s păsărelele, se înmulțesc omizile și fructele s-au dus. La asta ce mai zici?... Ia, ia ridică nițel sacul asta, să deșertăm porumbul în celălalt...

Bietul Agoston!... Eu credeam că-i un om deștept — se întristă Bodoki. Cine știe ce neazuri are pe cap, săracul, de nu se mai poate apăra decît cu asemenea șiretlicuri copilărești! Păi eu am spus lucruri mai grozave decît astea!... E drept că le-am pus în circa maică-mii care, fiind femeie bătrînă și bolnavă, trebuie respectată...

Cei doi bărbați lucră multă vreme în tăcere. Agostonaia cobora de zor știuleții din pod. Agoston îi făcea cu ochiul, dar Bodoki era așa de cufundat în gînduri, încît nici nu băga de seamă.

— Ia spune, Agoston... — își aminti deodată Bodoki — tu crezi că ai din Glodeni au scos 25 de chintale de grâu la hectar?

— Li-i ușor dumnealor — răspunse Agoston, agîtînd un cocean pe sub nasul lui Bodoki — cu tractor, cu semănătoare, cu îngrășăminte de fabrică, cu agronom, cu combină la seceriș, cu ajutor de la stat... păi așa ți le scot și eu...

Vasăzică crede, se scărpină în cap Bodoki. A ajuns să creadă și așa.

— Și crezi că, după împărțirea bucatelor, vreo 25 de inși și-au cumpărat mașini de cusut și plapumi?

— Mie unuia nu-mi place să mă-nvelesc cu plapumă. Lîngă Sari nici n-ai nevoie de plapumă...

— Și mașină de cusut?

— Face prea mult zgomot...

— Și vinul? Că s-a dat cu nemiluita...

— Nu pot să beau. Mă face să sughit. Din două pahare, îmi vine să sughit de nu mai pot.

— Și munca ușoară, cu mașinile, despre care ne-a vorbit domnu' învățător?

— Mașinile te lenevesc... Ei, ajută-mi oleacă să suim în pod sacul asta.

În timp ce urcă scara, opintindu-se din greu, Agoston aduse vorba despre femei și-i demonstră lui Bodoki, negru pe alb, că în colectivă femeile sînt veșnic împreună, șușotesc toată ziua, ba de unul, ba de altul, chicotesc, clevetesc, se înhăitează cu bărbații, se țin de glume, de drăcii, ce mai la deal, la vale: se poartă ca niște codane — și asta nu-i bine, doamne fereste... Din moment ce s-a măritat,

Alarmă în America Latină!

PERICOLUL EXPERIENȚELOR NUCLEARE AMERICANE DIN ATLANTICUL DE SUD

de Gordon SCHAFFER
ziarist englez

La recenta sesiune a Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm, David Marengo, unul dintre cei mai renumiți savanți atomiști din Argentina, a făcut cunoscute o serie de date revelatoare în ce privește creșterea radioactivității provocate de experiențele nucleare americane efectuate la mare înălțime deasupra Atlanticului de sud.

David Marengo, membru al Comisiei pentru energia atomică din Argentina și conducător al departamentului de geografică de la universitatea din Buenos Aires, a subliniat că cicloanele și inundațiile care s-au abătut asupra Argentinei și a altor ținuturi din America Latină se datorează acestor experiențe.

După comunicarea făcută de savantul argentinian de la tribuna Consiliului, l-am rugat să-mi vorbească mai amănunțit pe această temă. Faptele pe care mi le-a relatat sunt de natură să justifice și să întărească cerele tot mai hotărâte ale popoarelor din întreaga lume de a se pune capăt experiențelor cu arme nucleare. Totodată, ele confirmă „teoriile” americane care pretind că experiențele la mari înălțimi n-ar putea fi detectate.

O bombă nucleară americană — mi-a spus profesorul Marengo — a fost lansată cu ajutorul unei rachete de pe un vas de război, undeva în Atlanticul de sud, la o depărtare de aproximativ 1.000 km de Buenos Aires. Această experiență a fost însă anunțată de S.U.A. abia anul acesta, în martie — la opt luni după efectuarea ei.

Dar savanții din America Latină au putut constata mult mai înainte creșterea radioactivității. Încă din toamna anului trecut, ei au detectat prezența în cantități anormale a primejdiosului element radioactiv carbon 14 în copacii și plantele din sudul Argentinei. Totodată, s-a semnalat creșterea cantităților de stronțiu 90 și a altor substanțe radioactive.

„Noi am calculat — a declarat Marengo — că o treime din

precipitațiile radioactivizate vor cădea asupra celor trei continente ce mărginesc Atlanticul de sud — America Latină, Africa și Antarctica — și această, timp de 20 de ani de aci înainte. Restul se va împrăstia deasupra întregului glob. Nimeni nu va fi ferit”.

În prezent, o comisie studiază daunele biologice cauzate regiunilor din zona infectată de radiațiile nucleare, iar Asociația pentru progresul științific din Argentina a și dat prin presă un semnal de alarmă, avertizînd că în această țară laptele conține stronțiu 90.

Doctorul Marengo mi-a descris indignarea populației argentinienne, redată astfel de ziarul argentinian „Noticias Graficas”: „Exploziile nucleare efectuate de forțele S.U.A. în Atlanticul de sud au dat naștere unei profunde nelinișți” în Argentina. S-au făcut auzite proteste și împotriva bazei militare americane de pe aeroportul din Buenos Aires. „Nu vrem ca ei (americani — n.r.) să vină în țara noastră pentru a-și face experiențele” — scriu zările argentinienne.

I-am cerut prof. Marengo să-mi arate ce dovezi sînt că într-adevăr experiențele au avut înrîuriri asupra climei. „În primul rînd, dați-mi voie să vă vorbesc despre dezastrul ce s-a abătut asupra țării noastre și a Uruguayului” — mi-a răspuns el. „Inundațiile au depășit cu mult limitele înregistrate la noi în țară în ultima jumătate de secol. În Uruguay, apele au crescut atît de mult, încît a trebuit să fie aruncate în aer cîteva baraje; în felul acesta capacitatea de energie electrică a țării a fost redusă la jumătate. În ambele țări au fost total compromise recoltele de floarea-soarelui și de alte oleaginoase. Sate și orașe întregi au fost distruse. Într-una din provinciile țării noastre a pierit 80 la sută din septel. Îmi cereți dovezi. Ei bine, la ultimul congres al meteorologilor, care a avut loc la Roma, s-au adus

date statistice din care rezultă că în ultimii 12 ani numărul cicloanelor s-a triplat. Unica schimbare în condițiile fizice o constituie creșterea radioactivității. Din ce în ce mai mulți experți sînt de părere că, în urma experiențelor nucleare, se produce o condensare mai mare de vapori, ceea ce face să crească conductibilitatea electrică a atmosferei. După cîte știu, experții de la centrul de meteorologie din Chicago acceptă și ei acest punct de vedere. Dar, așa cum se întîmplă cu datele referitoare la răspîndirea stronțiului 90 și a altor substanțe radioactive, sînt unii savanți care preferă să ignoreze aceste fapte”.

Prof. Mario Schemberg, un cunoscut fizician brazilian, mi-a declarat — tot la Stockholm — că punctul de vedere ce susține că experiențele nucleare au o influență negativă asupra climei este foarte verosimil. „Un lucru este incontestabil — mi-a spus el. După experiența din Atlanticul de sud, radioactivitatea a crescut în mod periculos. Această creștere a fost observată cu încredere din toamna trecută. În unele cazuri noi am constatat, încă înainte de a fi știut despre explozia nucleară, că această creștere depășește de 14 ori nivelul normal. Nivelul la care se ridică cantitatea de stronțiu 90 este primejdios încă de pe acum. Și americanii mai susțin că a fost vorba doar de... o mică explozie...”

În cele de mai sus, am relatat declarațiile a doi savanți din America Latină. Asemeni lor, însă, alți nenumărați savanți, diferite personalități politice, ziare de orientări diferite și, în general, popoarele Americii Latine au declarat o mare campanie de protest împotriva experiențelor americane din Atlanticul de sud, cerînd să li se pună capăt și, acum, la reluarea tratativelor de la Geneva ale celor trei puteri, să se ajungă la un acord cu privire la încetarea, prețutîndeni și pentru totdeauna, a acestor experiențe care amenință soarta omenirii.

femeia să facă bine să stea toată ziua lîngă bărbatul ei. Așa e rostul vieții.

În lumina slabă din pod, Bodoki, rezemat de coș, îl privește și-l tot privește pe Agoston. Și deodată începe a apăra cu toată hotărîrea colectivă. Vorbele fără noimă ale lui Agoston îl scosese din peeni. Dacă n-ar fi fost furios, ar fi trebuit să ridă de asemenea neghiobii. Cîte gogomării nu-i spusese și el pe vremuri învățătorului — îi fulgeră deodată prin minte — de se făcuse de rîsul satului întreg!

— Ascultă, Agoston! — spuse repezit, trecînd la atac. Cîntea femeii, dacă n-o are de acasă, nimeni și nimic n-o poate asigura. Nici măcar mamă-sa. Iaca, de pildă Hamari... Cu cine ai putea-o asemui, cînd e vorba de cînte? Chiar îngerii din cer, cît îi ei de îngeri, ar trebui să-și plece privirea în fața ei. Alta: Golovănoaia. Ziua, cu o glumă să n-o atingi, dar de cum începe să se însereze, e curată primejdie. Cum asfințește soarele, încep a-i juca ochii în cap... Dacă colectivă ar garanta pentru ea, cu siguranță că s-ar duce de rîpă. Așa că slăbește-mă cu asemenea povești. Și dacă nu vrei să-mi vorbești serios, spune-mi verde, nu mă pune să-ți car porumbul pe daiboj în pod. Mie să-mi spui drept: recunoști că e mai bine în colectivă? Da sau nu?

— Recunosc că e mai bine...

— Păi atunci de ce nu intri?

— Cine? Eu?

— Da, chiar tu. Pe de o parte recunoști că e mai bine și pe de altă parte ascunzi ceea ce știi, adică pricina pentru care te codești să

intri? Ai? („Paștele oi de muiere! Adică tot eu mă înnoi ca perele pădureți în clăia de fin? — se ciorovăiește în gînd cu nevastă-sa. Iaca deșteptăciunea omului la care m-ai trimis! A ieșit din gura lui o vorbă pe care să te poți bizui? Ce am eu de învățat de la el? Și de ce, mă rog, sînt un nătîng, o mămăligă? Fiindcă tac din gură cînd învățătorul spune adevărul? Ei, poți să aștepti mult și bine pînă o să mă mai vezi pornind în sat după sfaturi!”). Vorbește, de ce nu te înscrii?

— Păi... fiindcă m-am înscris aseară — răspunse Agoston cu sacul gol la subsuoară, dîndu-se la o parte rîzînd și ferindu-se, astfel, de mîna celuilalt, care era gata să-l lovească.

Bodoki coboară amețit din pod. Capul îi vîlcește. I-e rușine. Blestematul de Agoston l-a pus să-l ajute la porumb, bătîndu-și joc de el ca de un țînc. Iar cînd se gîndește la nevastă-sa, se minie Dunăre. O viață întreagă nu l-a scos din „nătărăule”, „mămăligă”. „Cine a pus-o să se mărite cu mine, dacă-s mămăligă?”...

Jos, în cerdac, îl aștepta fiul său cel mai mare, care-i spuse, cu sufletul la gură:

— Tată... mama m-a trimis... a venit domnu' învățător și iar o bate la cap... cu colectivă... M-a trimis să te chem, să vii s-o ajuti...

— Iaca vin, dragu' tatii, vin, și-o s-o ajut, n-avea nicio grijă. O s-o ajut...

Și cei doi porniră agale de-a lungul imașului, spre casa toropită de nămeți care își aștepta stăpînul în nemărginirea albă și liniștită.

În cristelnita ATLANTICĂ

de V. SAVIN

Președintele scâldător al botezului atlantic în vederea botezării robului lui Dumnezeu Francesco Franco a început încă în urmă cu șase ani, atunci când Statele Unite au semnat un tratat de „asistență mutuală” cu Spania. Statele Unite au dat în acești șase ani circa 3 miliarde dolari — din care 2 miliarde pentru construirea de baze militare yankee pe teritoriul Spaniei. Franco a dat și el ceva — a dat din cap aprobativ la fiecare cerere americană...

De acum șase ani pînă în prezent Franco a fost mereu aghezmit cu aghezma... atlantică, doar, doar i se vor uita păcatele, pentru a fi primit în raiul pactului nordatlantic cu toate cîntecele de heruvimi și serafimi prevăzute în canoane. Preoți, dascăli și țircovnici s-au găsit destui pentru aceasta. Nu mai departe decît acum cîteva săptămîni agenția France Presse anunța că guvernul Franței „manifestă un deosebit interes” pentru intrarea Spaniei în N.A.T.O. Și dacă un popă atlantic cîntă un asemenea psalm — cum dracul să nu se găsească și un țircovnic care să-i țină isonul?! Chiar a doua zi, Herr Konrad Adenauer a și făcut o declarație, arătînd că „va fi foarte fericit” dacă acest deziderat va fi împlinit.

De fapt, prea cucernicul Konrad nu trebuie să vorbească nici la viitor, nici la optativ — se poate considera de pe acum fericit. Ba chiar fericit cu efect retroactiv.

Într-adevăr, în vinele lui „El Caudillo” circulă de multă vreme sînge atlantic. Democrat nevoie mare și apărător din convingere al „lumii libere”, el și-a cucerit de mult un loc important în această lume. Dacă cineva nu crede în sentimentele „democratice” străvechi ale lui Franco și bănuiește că ar avea de-a face cu un neofit într-un crezul pe care șeful falangei iberice îl afișează azi — nu are decît să citească recenta culegere de documente diplomatice americane publicată de departamentul de stat al S.U.A., care încearcă să demonstreze că încă din 1941 Franco era un amoretat de democrație și un... dușman hotărît al lui Hitler.

E drept că toată lumea știe că Franco a venit la putere cu ajutorul avioanelor și al mitralierelor lui Hitler; că a călcat pe cadavrele a zeci de mii de democrați și republicani spanioli pentru a se putea instala pe atlanticul său tron madrilen;

că în timpul războiului și-a trimis divizia sa de elită ca să crape pe frontul antisovietic; că n-a intrat în război alături de Hitler împotriva aghezmiturilor lui de azi, tocmai pentru că „neutralitatea” franchistă le era de folos hitleriștilor: materii prime strategice cu care Germania nazistă n-ar fi avut de unde să se aprovizioneze erau importate din S.U.A. cu tranzit prin Spania, iar avioanele și submarinele germane cu misiuni pirateresti în Mediterana și în Atlantic își găseau cele mai bune adăposturi și baze de aprovizionare pe teritoriul și în porturile spaniole.

Cîți soldați englezi, francezi și americani au fost uciși, cîte case engleze și franceze distruse, cu cîte luni de zile a fost prelungit distrugătorul război, multumită politicii pe care hitleriștii au numit-o „neutralitatea de veghe” a Spaniei! Socoteala ar putea-o face tocmai domniile care azi îl aghezmuiesc pe Franco: doar ei conduc guvernele țărilor occidentale!

Dar pentru că domniile de la departamentul de stat al S.U.A. sînt cucernice nevoie mare, nu vor să-l boteze pe Franco întru religia atlantică, fără a-i spăla mai înainte păcatele. Și de aceea ticluiesc documente — în care și se recomandă să crezi fără să cercetezi. Din păcate însă, omu-i păcătos și crede mai mult faptelor decît textelor apocrifice ieșite din tiparnițele Washingtonului. Iar dacă-i vorba de documente, există mii și mii de documente oficiale — publicate la timpul lor de

guvernul sovietic — care arată clar (unele sub semnătura unor înalți demnitari hitleriști, de la diverși foști generali din armata celui de-al treilea Reich pînă la însuși căpeteniile naziste Ribbentrop sau Göring), că Franco a fost nu numai aliatul lui Hitler, dar și sluga lui cea mai directă.

Tocmai din pricina faptului că aceste lucruri sînt atât de notorii, opinia publică din țările ce fac parte din N.A.T.O. s-a neliniștit auzind propunerea franceză. Fenomenul a fost semnalat de însăși presa burgheză occidentală, în frunte cu „Times”-ul englez, care în unul din numerele sale din mai se minuna foarte de faptul că o serie din aceste țări „sînt categoric împotriva acestei idei” (ideea primirii lui Franco în N.A.T.O.).

De fapt, ni se pare nefolositoare acțiunea de împotrivi-re la organizarea acestei cumetrii atlantice: prezența unui fascist atît de înrăit ca Franco în lagărul atlantic nu poate să mai strice nimic în plus. Pe de o parte, pentru că oricum, și în, și în afara N.A.T.O., Franco pune Spania la dispoziția forțelor agresive din S.U.A., care au transformat Peninsula Iberică într-un imens lagăr militar; pe de altă parte, pentru că însăși intrarea căpeteniei de briganzi falangiști în N.A.T.O. va contribui și mai mult la demascarea caracterului agresiv și fascist al acestei grupări, după principiul: „spune-mi cu cine te însoțești...”

Nașul de la Washington nu ține însă seama de asemenea socoteli. El vrea să-și vadă imediat finul muat în cristelnita atlantică. Ba, cît mai curînd, și cu moțul tăiat...

Desen de Rik AUERBACH

FLACARA

OBIECTIV

● Pe adresa Curții de Apel din Washington a sosit deunăzi o nouă petiție semnată de un grup de eminenți savanți americani, care denunță faptul că substanțele radioactive emanate cu prilejul experiențelor nucleare efectuate în S.U.A. primejdiesc viața unui număr de 500.000 de copii care urmează să se nască în anii ce vin.

● După un an de la venirea lui De Gaulle la putere, situația economiei franceze continuă să se afle într-un asemenea impas, încît inspiră serioase îngrijorări. Așa se face că în ultima vreme cartea cea mai căutată în librăriile franceze nu este un volum de beletristică, ci lucrarea „Situația economiei franceze”.

● La Freiburg, în Germania occidentală, a avut loc încă o reuniune de foști ofițeri hitleriști. Întrușiți sub pretextul că vor să se dedice, chipurile, unor „opere sociale”, participanții la înfîlnirea „camarazilor de arme” au cerut fățiș reintroducerea „tradițiilor militare prusace” în armata vest-germană.

● În legătură cu lipsa de popularitate a politicii blocurilor militare atît în Europa cît și în țările Asiei și Africii, revista londoneză „Eastern World” scrie că această politică este în contradicție cu interesele popoarelor. „Crearea N.A.T.O. — adaugă revista — a subminat bazele securității colective”. Ceea ce nu poate fi tăgăduit.

● După modelul Ku-Klux-Klanului american, bande de huligani englezi „vinează” oameni de culoare pe străzile Londrei. Scotland Yard-ul a dublat patrularele, s-au format echipe de autoapărare în cartierele locuite de negri, dar rasistiile continuă să-și facă de cap, încurajați de organizația fascistă a lui Oswald Mosley — „Liga pentru apărarea rasei albe”.

● Agenția americană „Associated Press”, care susține cu mult zel poziția primarului războinic Willy Brandt în problema Berlinului, l-a pus pe acesta într-o situație destul de penibilă, atunci cînd, zilele trecute, a transmis un comentariu politic în care se recunoaște că, în ciuda camuflajului occidental, «Berlinul de vest constituie centrul unor activități antisovietice în cadrul „războiului rece”».

● Autoritățile din Carolina de Sud (S.U.A.) au luat în discuție propunerea domnișoarei doctor Rachel Davis de a fi sterilizate toate femeile avînd doi sau mai mulți copii nelegitimi. Ziarul francez „Libération”, care publică știrea, adaugă — spre edificare — că Rachel Davis are 53 de ani și este... fată bătrînă.

● În Germania occidentală desfrîul revanșard merge mîna-n mîna cu dezmățul afacerismului și corupției. Revista americană „Newsweek” arată că, potrivit unei declarații făcute de o personalitate germană suspusă, «mii de funcționari și salariați vest-germani sînt amestecați în „afaceri scandaloase” și corupți». După chipul și asemănarea căpeteniilor revanșarde...

● În cazul cînd, în urma viitoarelor alegeri din Anglia, ar veni la putere un guvern laburist — a declarat liderul partidului laburist englez, Gaitskell — el ar suspenda cu precădere experiențele nucleare”. Dar pînă atunci?

● Ziarele americane relatează că unul dintre cei mai precoce fumători din S.U.A. este micul Curtis Gleen Sanders, din Madera (California). Are doar patru ani, fumează țigări și trage chiar din pipă. Prima lui „performanță” a realizat-o la vîrsta de... opt luni, cînd a mîncat (sic) o țigară. Deh, „fara tuturilor posibilităților”!...

D. B.

TINERETE FĂRĂ BĂT

de Sanda FAUR-DIMA

„Tinerețea unui artist nu e o chestiune de vîrstă. Artistul trebuie să fie întotdeauna tînăr. Numai că tinerețea aceasta nu vine singură, ea trebuie cucerită“.

La 85 de ani, artistul poporului Serghei Kononov își păstrează întreaga sa forță creatoare.

Cuvintele acestea aparțin unui om care și-a cucerit tinerețea: la 85 de ani, Serghei Timofeevici Kononkov face să palpate viața în carnea dură și rece a marmurei și crestează chipul omului în rădăcina fibroasă a copacului. Mîinile sale, cu pielea de pergament subțiat și cu venele sculptate în relief, mînuiesc și azi, puternic, ciocanul și dalta, frămîntă lutul, mîngîie fibrele lemnului, căutîndu-le expresia vie. În ultimul din cei aproape 60 de ani de creație artistică, din mîinile lui Kononkov a țîșnit silueta armonioasă, de o neîntrecută grație, a Ulanovei, s-au desprins din lemn trăsăturile viguroase ale lui Maikovski și s-a materializat în gips imaginea romantică, frămîntată, a lui Lermontov. Cîte chipuri oare, cîte vieți — transpuse în bronz, în gips, în lemn sau în marmură — nu s-au născut din mîinile acestui mare artist! Nici sculptorul însuși nu le mai știe numărul. O viață întreagă Kononkov și-a dăruit arta sa omului. Iar arta sa celebrează același om, omul simplu, muncitor.

...În 1902, un tînăr absolvent al Academiei de Arte Frumoase prezenta drept lucrare de diplomă statuia monumentală a unui Samson rupîndu-și lanțurile. După un Heine sau Saint-Saëns, un student oarecare își permitea să atace aceeași temă? Unii academicieni au strîmbat din nas, nesatisfăcuți; de fapt, îi supăra simbolul revoluționar, foarte transparent, al lucrării: Samson întruchipa forța nestăvilită a poporului ce-și sfărîma cătușele exploatării. Doar Ilia Repin a exclamat atunci: „Ce forță! Ce putere!“ Cîteva ani mai tîrziu, după evenimentele din 1905, profitîndu-se de plecarea din țară a artistului, statuia a fost distrusă..

Vizitatorul care s-a aflat în istorica sală Manejnaia de lîngă zidurile Kremlinului, atunci cînd ea a adăpostit expoziția de artă plastică închinată celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții, a fost fără îndoială impresionat de o statuie gigantică, intitulată: „Sfîrșiți o dată cu trecutul negru“. Alături, modest notat pe un cartonaș, numele autorului: Serghei Timofeevici Kononkov, artist al poporului din U.R.S.S. Era același Samson uriaș, surprins în momentul de supremă încordare, cînd se eliberează din fiarele în care fusese înlănțuit. „Îl văd astăzi pe Samson, ca pe un colos care a rupt grelele lanțuri ale sclaviei și își întinde brațele către libertate și soare“ — mărturisea Kononkov. La mai bine de o jumătate de secol, venerabilul artist relua tema care-l preocupase atît de intens în tinerețe și o valorifica într-o lucrare impresionantă, a cărei viziune se amplificase în noua sa perspectivă socială. Drumul artistic de la primul pînă la ultimul Samson e vegheat de sutele de lucrări ale maestrului, de chipurile lui Gorki, Pavlov, Dostoevski sau Șaliapin, al lui Beloianis sau al fostului său coleg de școală primară, colhoznicul Zuev, de nenumăratele figuri de țărani,

RÎNETE

fete tinere, muncitori, de imagini ale eposului popular. Dragostea de om, încrederea nețărmurită în noblețea sufletească și forța omului simplu respiră în întreaga operă a lui Konenkov. Iată pentru ce el își merită din plin titlul de artist al poporului. Iată pentru ce a fost primul sculptor sovietic a cărui creație a fost distinsă cu Premiul Lenin.

Celebra statuile a lui Konenkov, intitulată „Sfârșitul o dată cu trecutul negru” →

Nu o dată, venerabilul artist Konenkov primește vizita micilor săi prieteni, pionierii moscoviți.

Iată-l lucrînd la una din ale sculpturi.

„Nenea Grigori”, pe care-l reprezintă această sculptură în lemn, este vechiul și credinciosul portar de la locuința artistului. ↓

Împreună cu devotata sa tovarășă de viață, într-un interior a cărui mobilă originală—masă, scaune, lămpi — a fost sculptată în lemn de însuși marele artist. ↓

Spre Venus

ÎN FORMAȚIE INTERNAȚIONALĂ

KOSMOKRATOR, nava cosmică acționată de o rachetă în trei trepte, construită după modelul ultimilor „sputnici” sovietici și al rachetei care a lansat în jurul soarelui prima planetă artificială — a pornit spre Venus de câteva săptămâni...

Nu este nici o exagerare, nici o falsificare, nici o mistificare în rîndurile de mai sus! Pentru lămurirea cititorilor, sînt însă necesare câteva amănunte:

Nava cosmică botezată „Kosmokrator” a pornit într-adevăr spre Venus. Ea a pornit însă în... culori și... pe ecran lat. Căci despre aceasta e vorba: senzaționalul voiaj — care în zilele noastre nu mai este de domeniul utopiei — a început în... studiourile DEFA din Berlin, în regia cunoscutului și apreciatului cineast Kurt Maetzig.

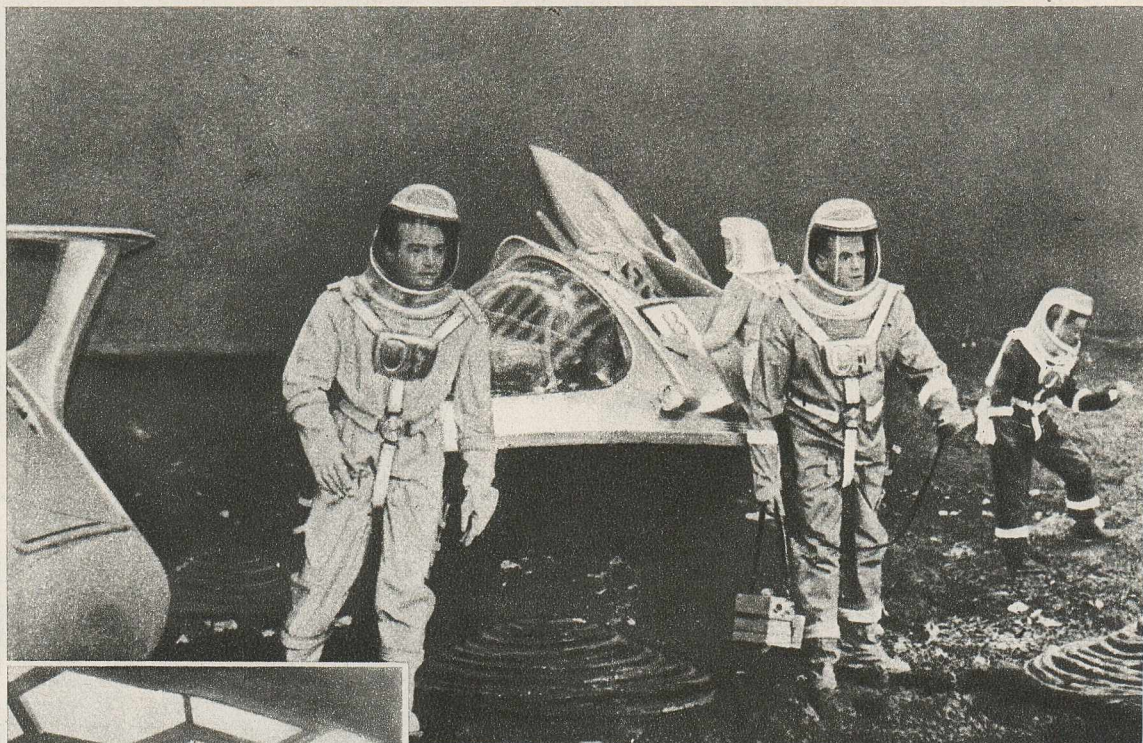
E vorba de un film ce se realizează prin colaborarea cineaștilor din mai multe țări, deși sarcinile principale revin cinematografului din R. D. G. și R. P. Polonă. Scenariul a fost realizat după romanul prozatorului polonez Stanislaw Lem; pentru construirea rachetei s-a folosit experiența sovietică, iar pentru unele aparataje, experiența unor kiberneticieni americani și sovietici; fantasticele decoruri de pe Venus au fost concepute de germanul Alfred Hirschmeier și polonezul Anatol Radzinowicz; interpreții au fost recrutați din mai multe țări: Oldrich Lukes din R. Cehoslovacă pentru rolul fizicianului atomist american Hawling, japoneza Yoko Tani pentru rolul doctoriței japoneze Sumiko, germanul Günther Simon pentru rolul pilotului Brikmann, sovieticul Arkadi Tolbusin pentru rolul savantului sovietic Arseniev, Kurt Rackelmann, german, pentru rolul savantului indian Sikarna, chinezul Tang Hua-ta pentru rolul unui savant chinez, polonezul Ignacy Machowski, pentru rolul inginerului polonez Soltyk, africanul Julius Ongewe (din Kenia), pentru rolul specialistului african în televiziune, Talua etc. Acțiunea filmului se petrece în... 1970 (ceea ce, sincer vorbind, ni se pare o dovadă de... pesimism din partea scenariștilor, dat fiind că progresele științei ne fac multe surprize și o pot lua cu mult înaintea fanteziei autorului) și e axată pe expediția în Venus a grupului de savanți de care am amintit. Filmul transpune pe ecran unele din ultimele cuceriri ale științei și din cele mai plauzibile ipoteze și mai realizabile planuri ale savanților: nava cosmică învinge forța de atracție a pămîntului, mulțumită unei puternice rachete în trei trepte, înaintează apoi, folosind energia solară, creează în oarecare măsură un câmp de gravitație artificial, este înzestrată cu aparataj electronic — adevărați „roboți” — care înregistrează și transmit toate fenomenele fizice pe care le întîlnesc (ba, la nevoie, cînd concurenții se plictisesc, joacă șah...) etc. etc.

Filmul va fi gata pînă la sfîrșitul anului și — sîntem convinși — va stîrni interesul a milioane de spectatori din toate țările lumii. Ca încheiere, încă un amănunt: titlul filmului e „Steaua tăcerii”.

V. S.

Alfred Hirschmeier ne arată modelele pentru nava cosmică ce trebuie să-i ducă pe savanții noștri în Venus. Ele au fost concepute pe baza ultimelor descoperiri ale științei.

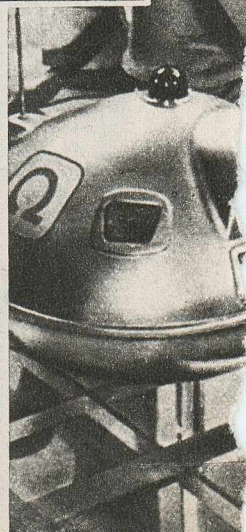
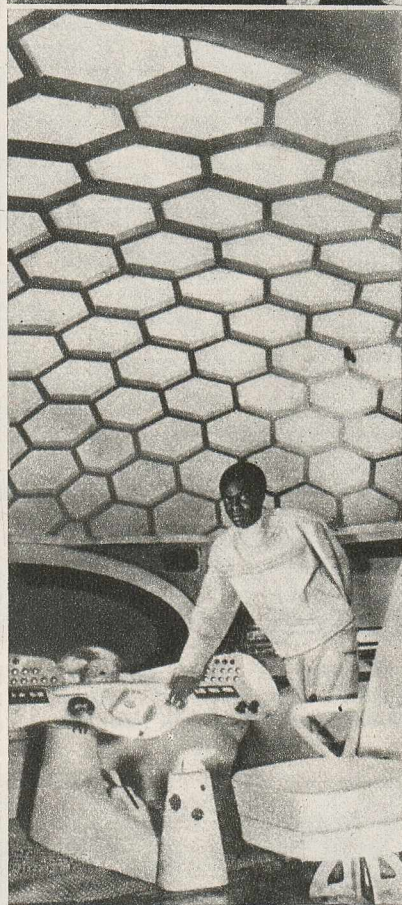
Arhitectul polonez Anatol Radzinowicz în fața unuia din „pomii” din sticlă bășcată ce radiază culori fantastice, construiți pentru misterioasa pădure din Venus...

↑ „Kosmokrator” a ajuns pe Venus. Savanții cercetează cu interes tot ce e în jurul lor.

← Actorul Julius Ongewe, din Kenia, pe bordul rachetei.

În drum spre Venus — „Kosmokrator” a părăsit globul pămîntesc de 30 de zile. În cabina centrală a navei cosmice, fizicianul american Hawling (actorul cehoslovac Oldrich Lukes) își permite un moment de destindere, jucînd șah cu robotul Omega. Savantul atomist se pricepe la acest sport al minții, totuși robotul, care calculează dinainte trei posibilități de mișcare a adversarului și felul cum poate reacționa la acestea, îl face mat... ↓

ÎN LUPTĂ CU MINUTELE

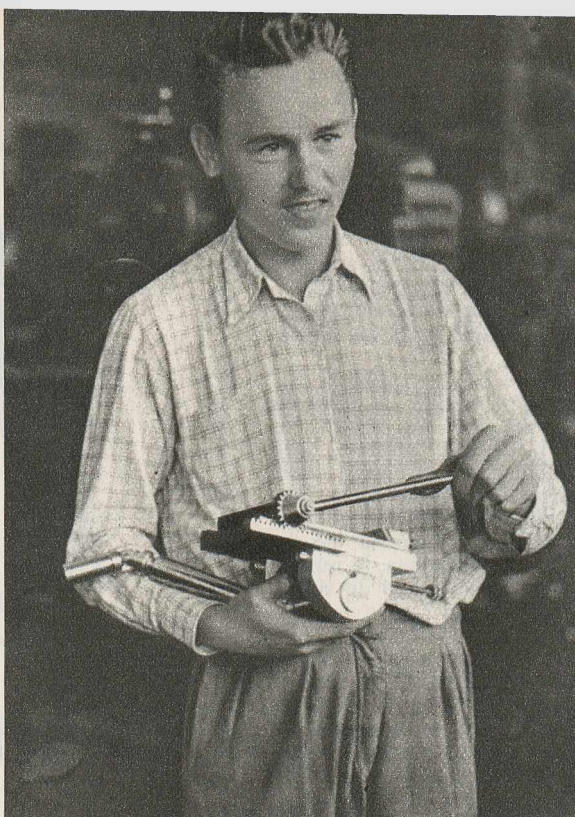
Reportaj-anchetă de F. URSEANU

Fotografiile autorului

Uzinele „Encel Mauriciu”. Mai vizitasem această fabrică din Tg. Mureș prin '955 — puțină vreme după intrarea ei în funcțiune — însoțind pe atunci un gazetăr străin. Uimit de ce vede în noua uzină, omul exclamase plin de satisfacție: „Strașnică palmă a mai încasat Singer!”... Singer? În prima clipă, nu înțelesesem exact nici despre cine era vorba, nici despre ce era vorba. M-a dumerit însă o vagă completare, scăpată printre hohotele de ris ale oaspetelui. „...Singer ăla, care stăpânea lumea, din Alaska și pînă în Africa de sud!”... Era deci clar: uzinele din Tg. Mureș, care începuseră atunci a fabrica piese de schimb pentru mașini de confecții, de cusut tricouri, piese de schimb pentru toate categoriile de filaturi și țesătorii, alungaseră din acest colț al lumii faimosul consorțiu Singer, acela care monopolizase piața mondială nu numai cu mașinile lui de cusut, ci și cu piesele de schimb, atît de necesare industriilor de confecții. Ce produc azi uzinele „Encel Mauriciu”? Tot piese de schimb. Milioane de piese pentru mașini de cusut, pentru filaturi și țesătorii — tot ce înainte trebuia adus de peste hotare. Dar mai produc ceva: mașini de cusut pentru fabricile de confecții. Cele mai moderne mașini de cusut în trei fire: „Triplach”-urile. Într-un cuvînt, mașini de cusut industriale, care se pot lua la întrecere cu mașinile lui Singer. De asemenea, produc mașini circulare pentru tricotate — tip de mașină foarte complexă și foarte modernă care, în trecut, se importa din Franța și din Germania. Ne oprim la ea; și o dată cu aceasta, abordăm problema minutelor...

DE LA 1.440 LA 480 MINUTE!

De un sfert de ceas, stau față în față cu tînărul Martin Zolyomi. Știu precis că-i frezor și totuși nu-mi vine a crede că nu-i inginer. Numai un inginer priceput sau cel puțin un maestru cu multă experiență ar fi putut realiza ceea ce a realizat Zolyomi: un dispozitiv — o

Martin Zolyomi vă prezintă dispozitivul cu care cîștigă dintr-o dată 1.000 de minute.

Inovația lăcătușului Anton Isloi aduce uzinei mii de lei economii.

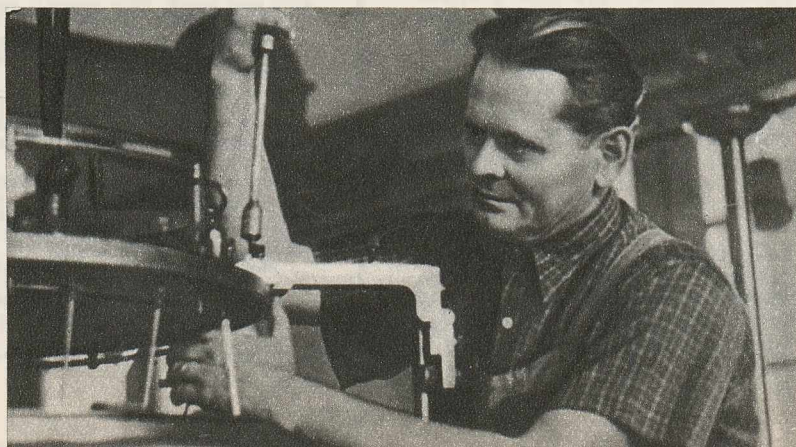
Cum se cucerește timpul în uzine și fabrici? Aceasta este tema unei serii de reportaje-anchetă pe care o deschidem în câteva importante întreprinderi industriale din țară. Acolo unde muncitorii, inginerii și tehnicienii, în avîntul și în hotărîrea lor de a mări productivitatea muncii, duc lupta pentru folosirea cît mai rațională a fiecărui minut, a fiecărei secunde. În uzine și fabrici, unde sute de idei bune, inițiative, inovații, raționalizări fac ca minutele economisite să devină bani economisii; să ducă la reducerea celui mai important indice de producție: prețul de cost.

adevărată mașină — cu care luptă acum împotriva... timpului. Și care, așa, dintr-o dată, reduce timpul de lucru, de la trei schimburi, la unul singur.

— E cea mai importantă inovație la noi în fabrică! — mă informează secretarul organizației de partid, tovarășul Maria C. Gheorghe.

Pe tînărul Zolyomi îl preocupa o idee: cum să reducă timpul de lucru al realizării coroanei de la mașina circulară de tricotate — piesă importantă din angrenajul miilor de piese care alcătuiesc agregatul. Pe coroana aceasta, mare aproape cît o roată de bicicletă, trebuiau săpate, nici mai mult, nici mai puțin decît 1.692 de canale înguste. În ele sînt „îngropate” micile andrele cu care mașina tricotează. Și toate aceste 1.692 de canale erau executate la freză, în 1.440 de minute. „Mult! Prea mult timp!” — și-a zis Martin Zolyomi, încă din vremea cînd au început a fi fabricate primele mașini circulare de tricotate. De atunci a început să se frămînte utemistul Zolyomi.

Maistrul Zaicec: „Prin specializarea oamenilor se pot cîștiga mii și mii de minute prețioase!”

Nu-l lăsa de loc inima ca șanțurile unei singure coroane să imobilizeze freza timp de 24 de ore. Gîndul de a rupe din acest timp a continuat să-l frămînte și pe candidatul de partid Zolyomi. Pentru ca, la puțină vreme după primirea lui în rîndurile comunistilor, să-și traducă frămîntarea și ideea în viață. Dispozitivul creat de el? O mașină pe care o fixează de freză. Ea sapă acum automat și cu precizie cele aproape 1.700 de canale, dar nu în 1.440 minute, ci în 480 minute. Deci, aproape o mie de minute scutite, economisite la fiecare coroană.

CE POATE ADUCE SPECIALIZAREA!

V-am vorbit mai sus numai de un singur reper al mașinii circulare de tricotate. Dar pentru realizarea într-un timp mai scurt a întregului agregat, și-au frămîntat mintea și alți muncitori, alți meșteri și alți ingineri din fabrică. Zeci și zeci de nume ar putea fi citate în direcția aceasta. Același lucru, la montatul mașinilor. Meșterul Karol

Zaicec, șeful brigăzii de montaj de la mașinile circulare, ține o evidență interesantă. Un fel de grafic care s-ar putea intitula plastic: cum s-au cîștigat mii de minute. Iată: anul trecut primul agregat a fost montat în trei săptămîni; la al zecelea, timpul respectiv a fost redus la o singură săptămîină; la al 30-lea, numai la patru zile!

Diferența de timp între 21 de zile și 4 zile constituie, desigur, un decalaj enorm.

Cum a putut fi el realizat? „Numai prin specializarea oamenilor”. Acesta e răspunsul pe care-l dă oricui maestrul Zaicec sau inginerul Török. Tinerii montori nu mai pierd azi nici un minut, căuțînd locul unde trebuie fixate miile de piese mici sau mari care alcătuiesc mașina circulară de tricotate! Specializarea s-a dovedit o armă eficientă pentru cucerirea timpului...

ÎNMULȚII CU MII DE GRAIFERE!

Ce-i o jumătate de minut? Mai nimic: cît tragi cîteva fumuri dintr-o țigară, cît citești o scurtă informație într-un ziar. În producție, însă, 30 de secunde contează mult. Aici, la „Encel Mauriciu”, lucrul acesta a fost dovedit recent și „pe coneret” de către un muncitor încercat: lăcătușul Anton Isloi. Omul se „luptă” de mai multă vreme cu... graiferele. Adică cu niște piese turnate în oțel, asemănătoare oarecum cu niște scoici, piese în care se fixează suveicile cu ață de la mașinile de cusut „Cugir”. La operația de ajustare a fiecărei piese care-i trecea prin mină, lăcătușul trebuia să facă manual și o deschidere într-un perete. O făcea cu pila. Timpul de execuție? Un minut! Anton Isloi, care avea de ajustat mii de graifere, nu se împăca însă cu minutul ăsta. Voia neapărat să-l reducă. Gîndul l-a obsedat pînă nu demult. Adică pînă în ziua cînd s-a prezentat la cabinetul tehnic al uzinei, anunțînd că înlocuiește pila cu o sculă nouă, construită de el.

O piesă din oțel care execută deschițatura graiferului numai în 30 de secunde, cu o precizie mai mare decât a pilei. Piesa a căpătat simbol de inovație, cronometrul normatorului a stabilit exact diferența de secunde câștigate, iar Anton Isloi ajustează acum zilnic nu 100, ci 200 de graifere. Iar fiecare jumătate de minut economisit aduce uzinei un plus de 17 bani. E drept, numai 17 bani, dar înmulțiți cifra asta cu miile de graifere care trec pe lună prin mâinile ajustorilor...

SĂGEȚI ÎMPOTRIVA LUI... CRONOS

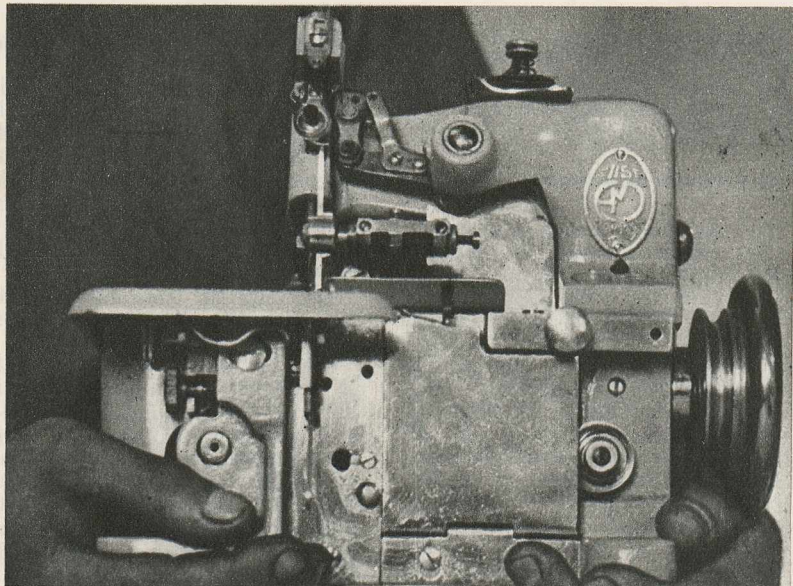
La cabinetul tehnic, peste dosarele și hîrțile tovarășului Bighian Crăinișor, domnește o condică mare: propuneri de inovații. O simplă aruncătură de ochi, un calcul sumar și descoperi un lucru remarcabil: în uzină aceasta, cam la fiecare patru muncitori, unul e inovator. Și în tolba multora dintre acești inovatori sînt destule săgeți îndreptate împotriva lui Cronos. Iată câteva exemple.

Gabor Kovacs și Iosif Szabo sînt amîndoi tineri; unu-i fotbalist, celălalt motociclist. Desigur, în timpul liber. În uzină însă, amîndoi sînt maiștri strungari. În goana lor după minute, au făcut o schimbare în procesul tehnologic al unei piese. O piesă mică, dar foarte

importantă: elicea de la mașina de tricatat. Piesa se execută prin strunjire, în 150 de minute. Cei doi meșteri au redus timpul la 30 de minute. Cum? Printr-o inovație: un șablon fixat în strung, în jurul căruia cuțitul lucrează automat, sigur și rapid. La fiecare „elice” s-au cîștigat astfel 120 de minute. Două ore scutite înseamnă o economie de 11,26 lei de fiecare piesă. Deci o economie anuală de multe mii de lei.

Altă idee bună: turnarea în forme de ceară a zeci de piese de precizie, care pînă nu demult se fabricau la strung, printr-o operație îndelungată. Autorul ideii e recordmenul pe fabrică în inovații: Adam Dercsenyi. Palmarea: 30 de inovații. Trecerea de la așchiere la turnare aduce, la numai 30 de repere, o economie de timp, valorificată anual prin peste 200.000 lei.

Pe lista inovatorilor iată-l și pe secretarul organizației de partid: tov. Maria C. Gheorghe. În orele de producție, el e șeful sectorului de fabricare a benzilor pentru carde, adică a benzilor cu ace, fără de care lîna sau bumbacul n-ar putea fi prelucrate în filaturi. Comunistul Maria C. Gheorghe a realizat mai multe inovații. Una din ele: dublarea viteții „capacelor” de scărmanat bumbacul. Pentru asta,

Mașina de cusut în trei fire „Tri-ploch” — fabricată la Tg. Mureș și folosită acum cu succes în fabricile noastre de confecții.

tovarășul Maria a creat un dispozitiv special de călire a acelor; de creștere a durității acestora. Călit, fiecare „capac” trăiește acum nu șase luni, ci cel puțin un an.

Toate aceste inovații și raționalizări prin care au fost cucerite mii și mii de minute au ajutat din plin colectivul uzinei să-și depășească pe primul trimestru sarcina planificată în reducerea prețului de cost; el a realizat o reducere de 6,68, față de 3,90 la sută, cît era planificat.

În ce privește miile de minute cucerite de muncitori, ele sînt echivalente de contabilul șef al uzinei cu o sumă apreciabilă: 87.000 lei.

La această mașină, tovarășul Maria C. Gheorghe a adaptat un dispozitiv nou; cu ajutorul acestuia, se dublează viața „capacelor” de scărmanat bumbacul.

Flori proaspete

Schiță de Sever UTAN

Ilustrație de Angh PETRESCU-TIPĂRESCU

Zi de primăvară...
...Acum cîțiva ani, acasă, în sat.
Tinuca și Nastasia mă așteptau la gară. Cînd am plecat muncitor la Hunedoara, veșele mele erau mărunțele. Ne jucam și le dăruiam cuburi de zahăr. Ele îmi ziceau tete. Acum, le găsesc pioniere.

M-au recunoscut, ștregărițele! O clipă, par serioase. Și nu pot. Mița șeful de gară, cu patru miți mici după ea, trece prin apropiere. Fetele văd. Izbunesc în ris și... mă lasă singur. Se întorc apoi mulțumite și-mi dăruiesc un întreg neam plîscesc.

Rîdem. Mițele mlaună.
— Tete, mergem să culegem podbeal?
Am zîmbit. Și ele. Și mama. Mama a uitat să mă sărute, s-a uitat la fete și obrăzii i s-au aprins. A închis ochii. De bucurie și aducere aminte...

Podbeal... Sînt frunze care cresc în lunca Mureșului. Gătite, nu era mîncare mai aleasă să ne placă. În vremea aceea, eram cîteodată, la masă, cînd: tata, care încă nu plecase pe front, mama, Tinuca, Nastasia și eu.

Iar după noi, în bîlbele noastre, se înghesuiau mițele.
— Hai!

Îndată am fost în luncă.
Îmi era dor de Mureș. L-am aflat bînd și mare, odihnînd printre arini. Trudînd să-și umple pipa, l-am găsit la mal pe moș Achim. Ce inimă bună avea el! Odată, eram flămînd, acasă mama n-avea ce găti. Era în vremea războiului. Fugeam desculț pînă la Mureș, la moș Achim. Totdeauna găsea ceva pentru mine. După ce-mi alunga foamea, îmi spunea povești. Și dormeam. Așa aveam noroc să mai treacă încă o zi...

Moșul rămînea însă treaz. Cu nimeni nu vorbea. Numai cu prietenele mele: ele veneau zilnic să-l vadă, să-l scuture prin casă.

— Moș Achim, mă ții minte? Primește asta, n-am uitat că-ți place...

Ce-l dădeam era un pachet de tutun pentru pipă.

Ochii lui stîng, care era încă vrednic să vadă, m-a descusut.

— Te țin minte. Bine-ai venit! Mulțam. Așteptați oleacă...

Tocana fierbea într-o oală prinsă cu un cârlig de fier deasupra focului. Pînă avea să fie gata, le-am întrebato pe fete să-mi spună ce-au mai făcut, în răstimpul cît eu am lipsit din sat, ca să crească așa mari.

— V-au tras mamele voastre de urechi?

— Nu — riseră. Numai băieții se trag de urechi. El fac toate relele.

Pe urmă Nastasia mi-a arătat, mîndră, un inel de aur ascuns în batistă.

— Uite, tete, ce-am găsit. Îți place? Scrie un nume pe el: Ana.

— De unde-l ai? — întrebă Tinuca, admirînd inelul.

— L-am găsit alaltăieri. Eram la intrarea în peștera Sultanului.

S-a răsturnat o piatră. L-am găsit acolo.

— Peștera trece pe sub dealul Sultanului. Are două ieșiri. Înăuntru e întineric beznă. Cît eram mici, nu îndrăzneam să intrăm în ea.

— Te bucuri, Nastasia?

— Da. Ieri-noapte, cînd m-am culcat, l-am pus sub perină. Așa frumos am visat! În ziua cînd l-am găsit, la școală, tovarășa instructor mi-a spus că-s leneșă, că n-am făcut toate scotellele pentru acasă...

Cînd am adormit, am visat că aveam în caiet toate scotellele... Ochi și urechi era Tinuca.

— Dă-mi și mie astă-seară inelul. Nastasia dragă — se rugă ea.

— De ce? — am întregat, mirat.

— Să nu rîzi de mine, tete. Dar s-a îmbolnăvit un porumbel la noi.

Vreau să visez că s-a făcut sănătos...

— Bătă-vă norocul, fetelor!

Ochi și urechi era și moș Achim. Nu s-a amestecat în discuția noastră.

Se apropie însă de Nastasia. Luă inelul și-l privi îndelungă vreme. Se încrunță. Ochii lui sănătos se făcu mic, apoi se închise.

— Ce-i cu dumneata, moș Achim?

— Îi ai lui Anuța inelul ăsta, ai lui Nuța.

A strîns inelul în pumn. Pumnul l-a strîns la inimă. Inima și-a strîns-o să tacă, să rabde, să nu plîngă. Nu înțelegeam absolut nimic.

Pînă deodată, cînd mi-am amintit... Am aflat cu puțin timp înainte de a sosi acasă. Mi-a povestit un activist de partid, acolo, la fabrică...

M-am ridicat. Fetele, la fel.

— Rămii cu bine, moș Achim. Mai venim noi.

Ne-am depărțat. Tăceam... După zece pași, în urma noastră, am auzit un glas care o chema pe Tinuca.

Am revenit cu toții.

— Nu mai plînge, moș Achim...

— N-am să mai plîng, nepoate. Tinuca, ia inelul, să visezi că s-a făcut sănătos porumbelul. De aceea te-am chemat...

Aproape de intrarea în peștera Sultanului se află un mormînt. O piatră de marmură și, deasupra, o steluță. Cu litere de aur, în marmură scrie: „În acest loc au fost împușcați în noaptea de 28 octombrie 1943 utediștii Mircea Crîșnicu și Ana Achim, luptători neînfricabili împotriva fascismului. Glorie eroilor!”

Mormîntul este veșnic curat și acoperit cu flori.

— S-a făcut sănătos porumbelul, Tinuca?

— Am adus flori proaspete, tete...

Se numea ORAȘUL PENSIONARILOR

de Camil BACIU

Oltul ajunge la Vilcea

Pe un deal împădurit se află biserica în care a fost ucis Radu de la Afumați. Clădirea, ridicată în urmă cu cinci veacuri, e simplă, obosită, tăcută. În jurul ei se înalță un zid de apărare pe care călăresc copiii, iar jos, către răsărit, se vede Oltul.

Cotind pe sub o surpătură albicioasă, râul strălucește în asfințit. El a purtat pînă aici imaginea turlor ascuțite ardelenesti, a bivolorilor negri, a marilor pălării de paie cu care țărancele se feresc de soare. Și abia au rămas în urmă crestele înzăpezite ale Făgărașilor, că pajștile s-au lărgit și au devenit cîmpii, turlile și-au pierdut ascuțimea, vitele sînt albe și țărancele poartă broboade. Iar primul oraș pe care-l întîlnește în această parte a țării nu mai are canaturi grele, străzi înguste, curți închise; el întîmpină Oltul cu mici case luminoase, cu multe flori, cu străzi foarte curate, cu ogrăzi ce se dăruiesc trecătorului peste gardurile pitice, printre ostrețele rare. Rîmnicul Vilcea îi apare bătrînului rîu obișnuit cu severitatea ardelenescă, asemeni unui oraș-grădină, învelitor dar tihnit, în care cele mai violente culori aparțin panselelor.

Orașul acesta se numea „al pensionarilor”. Poate pentru că era prins între Călimănești, Govora, Olănești și sugera, o dată cu ele, odihna. Poate pentru curțile dichisite, ce te îmbiau să-ți închipui o armată de mici proprietari, lipăind din papuci, cu stropitoarea în mîină. Poate pentru mulții tăietori de cupoane, care-și duceau aci viața negustorească în pace și onor. Poate pentru unii pensionari din armată și magistratură, care se trăgeau aci să-și încropească o bătrînețe economică.

Dar dacă ipotezele astea s-ar adevăra, fiecare în parte și toate laolaltă, ele încă ar fi false,

dulcege, prezentînd orașul printr-o lentilă de acadea.

Căci aici își duceau viața dumnealor Hăncestii și Lupașii. Aci viețuia domnul Mănescu, care lua banii de la clăcași cu ajutorul unui clește de lemn, să nu se infecteze și, punîndu-i într-un coș, îi ducea la bancă să-i schimbe cu bani curați. Aci s-a ridicat fabrica Simienilor, ce i-a adus patronului venituri pentru construcția acelei case în stil mauro-florentino-gotic, chintesență de prost gust, dar spațioasă și care adăpostește muzeul orașului. Aci, în preajma frumoasei episcopii, se consumau „tragedii” la mesele de joc și proprietățile treceau dintr-o mîină într-alta la un „șaizeci și șase”.

„Orașul pensionarilor” ascundea, dincolo de decorul lui aparent patriarhal, speculațiile boierilor, boiernașilor și negustorilor; iar muncitorii se speteau în fetida fabrică de piele a Simienilor.

Fabricile nasc fabrici

La Ion Vecerdea nu te anunță secretara. Intri direct în birou. Secretariatul direcției s-ar putea să fie pe undeva pe aproape — dar nu se vede. Directorul e astfel mai accesibil — uneori chiar prea accesibil — și cei din fabrică vin la el pentru toate fleacurile. Dar fostul cizmar Ion Vecerdea dă dovadă de o răbdare enormă. Un diplomat în exercițiul funcției n-ar putea avea mai mult tact! Inșăși severitatea lui e plină de atîta modestie, încît toți o consideră cît se poate de firească.

Vecerdea conduce fosta fabrică a Simienilor, în care a lucrat ca muncitor. Cu aproape același număr de oameni ca la naționalizare, fabrica produce acum de aproape patru ori mai mult.

Pînă în 1951 s-au făcut aici opinci. Apoi piața n-a mai cerut. Țăranii voiau bocanci. Fabrica a făcut bocanci cu talpă lipită și comer-

țul de stat a fost încîntat să-i transmită pieței. Apoi țărani n-au mai vrut încălțăminte cu talpă lipită, ci numai și numai cusută. Exigențele au crescut atît de rapid, că abia li se poate face față.

— Noi — spune Ion Vecerdea — am adăugat noi construcții, am ridicat o mică termocentrală modernă, am introdus vagoneti, ascensoare acolo unde se ridică cu spinarea. Inșă nu producem marfă de lux. Facem încălțăminte grea, pentru muncă — au nevoie minierii, petroliștii, țărani...

Intr-adevăr, aci nu se poate face o vitrină, ca la Ianós Herbák, cu pantofi moi ca mînușile și cu sandalele romane. Sînt bocanci simpli, cumiști, gospodărești. Dar sînt sute de mii de bocanci care o să lipăie prin băltoace, o să se înfunde în mormanele de steril, o să apese comenzile tractorului.

— E nevoie și de fabrici vechi — continuă zîmbind Vecerdea. Din cele vechi s-au făcut cele noi. Ați văzut „Placajul“?...

Fabrica de placaj „IPROFIL” e mîndria orașelului. Ea exportă în Anglia și în Uniunea Sovietică, în Siria și în Liban. Fluxul ei tehnologic trece prin agregate care taie lemnul, îl în-cleiază, îl lipesc, îl presează, îl calcă. Clădirile ei au ferestre mari, luminoase, curtea e asfaltată, chiar gardul e plin de „șic”. Iar la fosta fabrică a Simienilor curtea e încă holovănoasă și gîtuită, clădirile s-au coșcovit. Și cu toate astea volumul producției a crescut de patru ori în zece ani, s-au făcut inovații, printre care aceea a inginerului Nicolaie Isăilă care a avut ecou în toate pielăriile din lume.

— Astfel, am ajuns cunoscuți pretutindeni — spune Vecerdea. Iar în curînd o să ne mai modernizăm puțin, o să ne reorganizăm și fluxul... De altfel, noi știa care n-avem încă mașini și instalații noi am contribuit și la modernizarea celorlalți, pe cît am putut, prin acumulările pe care le-am adus statului...

Directorul are dreptate: în anume măsură, fabricile acestea vechi, inșă cu randamentele crescute, le-au născut pe cele noi. Care, la rîndul lor, vor naște altele...

Satele și echipa de gimnaști

Dacă noile întreprinderi au crescut populația muncitorească a orașului, noile școli au crescut populația... școlară. Nu numai școala de muzică, de surori, metalurgică, dar și școala nr. 1, cu o mie și cinci sute de elevi, mare cît o universitate. Aici ai echipe de teatru — care le concurează pe cele ale casei de cultură — jucători de fotbal, cercuri de geografi și echipe de gimnaști.

Echipa de gimnastică a școlii nr. 1 e cunoscută în toată republica. Noi am văzut-o mai îndeaproape: Mircea Apostolescu, clasa a XI-a, categoria a II-a seniori, Valeriu Negoescu, clasa a XI-a, categoria I-a juniori, Pavel Mihai, Alexandru Cîrstea, Dan Gheorghe, de asemenea în categoria I-a juniori. Și alții mai mici care acum învață cum arată „gigantica” și „moara în coate”.

Cei mai mulți erau interni, provenind din satele înconjurătoare. Erau din satele în ale căror case nu se găseau înainte decât câte un pat de lemn și câte o rogojină. Cîte un pat de lemn hîrbuit și cîte o rogojină plesnită. Sate sărace, mizerabile, de munte. Republica a făcut drumuri, a tras lumină, a adus mărfuri. Băieții n-au mai rămas să poarte oile, au fost chemați la școli. Și acum, zvelți, atletici, se antrenează pentru campionatul țării. Băieții aceștia, dintre care cei mai mulți visează să ajungă la I.C.F. sau la Agronomie, tot ca burșieri ai statului, care le-a transformat satele de baștină schimbînd opincile pentru bocanci și opaițele cu becuri.

Casa și cortul

Împlinindu-se cu populația satelor din jur și cu alții de prin alte locuri, orașul a crescut repede. Față de 1945, populația aproape s-a dublat. Rețeaua de apă abia mai poate alimenta noile cartiere și mereu apar altele. Sfatul abia mai poate cuprinde problemele acestui Rîmnic Vilcea ce se întinde pe dealuri și spre Olt.

Ce te faci cu toți acești oameni care vor filme, restaurante, stufe, prăjituri? Vara, în plin sezon, cînd se umplu Călimăneștiul și Olăneștiul, se umple și Rîmnicul Vilcea. Și vin mereu țărani să se stabilească la oraș și apar mereu întreprinderi noi. Va funcționa nu peste mult timp marele combinat de sodă de la Govora și mulți dintre muncitorii lui vor locui la Rîmnic.

Temeliile, clădirile la roșu, olanele, prefabricatele creează aici un mediu molipsitor. Ai vrea să-ți sufleci pantalonii și să sapi o fundație, ai vrea să tragi cu bidineaua, să amesteci varul.

Nimic mai simbolic pentru această febră a construcțiilor decât ce s-a întîmplat cu romii corturari. În iarna lui '55-'56, spoitorii și cazangii romi, obișnuți să se aciuze în marginea orașului, au avut de îndurat geruri cumplite. Localnicii i-au ajutat cu lemne și mîncare și i-au scos la liman. Primăvara, meșterii lighenari au adunat pietre și cărămizi de pe marginea riului și au început să încropească niște temelii. Înainte de sfîrșitul anului erau gata cincisprezece case, ridicate cu ajutorul împrumutului de stat, și corturarii s-au mutat în ele. Schimbîndu-și locuințele, au simțit nevoia să-și schimbe și înfățișarea și la mutarea în noile case și-au tăiat pletele.

Împreună cu secretarul sfatului orașenesc am trecut prin acest nou cartier. Cetățenii abia se întorseseră dintr-o lungă călătorie, semănată cu lighene, cazane, găleți. Pe pereții camerelor spînzurau coarne de cerb, coliere de scoici, beteală, fotografii de oameni necunoscuți, afișe de sport, reclame C.E.C., pături, șaluri. Femeile purtau la gît mărgelile de metal, coliere de bani găuriți și lulele înfășurate în sîrmă de cupru, iar copiii aveau ascuse talismane în cămașă.

În spatele casei se ridica un cort peticit și afumat. Mai marele familiei ciocănea acolo niște tablă, femeia fierbea verdeturi și copiii se jucau.

— Păi de ce nu stați în casă? — am întrebato. Poate nu aveți nevoie de ea?

S-a dezlăntuit un val de proteste îmbinate cu cele mai pitorești jurăminte.

— Păi avem nevoie de casă! Dar abia ne-am întors de la drum; văruim, spălăm, apoi așezăm mobila și trecem sub acoperiș.

Veronica ANTON CAMBIR

Maria FRUMUȘANU

Bună dimineața Oda bucuriei

*Suspendate în noapte
Peste orizontul de ceață
Luminile-și destramă podoaba lor de aur
În irizări galbui, prăfuite,
În linele cernerii
Resfrate prin site.
Glasuri și pași
Pe străzi se-ntretaie:
Siluete și umbre,
Echipajele,
Semnalele,
Primelor tramvaie.*

*Apoi zorii cu revărsare lăptoasă
Coboară pe acoperișuri la fiecă casă
Conturînd parcă pentru-ntia oară
Zidurile, pomii, uzina...
Cu apele-i olneții
Năvălește lumina
Ca o mare liniștită pe care plutesc
Coșurile roșii de cărămidă —
Semețe catarge,
Cînd glasul sirenelor
Întinsurile văzduhului le sftșie,
Le sparge.*

*De un timp
Așa încep zilele mele, toate,
Sub clopotul luminilor suspendate
Peste rumoarea zoriilor;
Cu zgomot de pași,
Urut de roști,
Cu siluete, sirene și semnale,
Cu chipurile și glasurile muncitorilor.*

*S-ar părea că trăiesc începutul lumii
De fiecare dată,
Cu revărsarea zoriilor, curată.*

*Și soarele și-a schimbat fața.
Îl văd altfel sau prima oară
fiindcă altădată
n-aveam timp să-l privesc.
Dimineața,
mă sculam somnoroasă
și dornică de odihnă.
Seara mă culcam istovită...*

*.....
Și pomii răsar altfel din pămînt
cu florile lor ca ztua mea de azi.
— Hai, vino tu oînt!
Răscolește-mi copilăria...
Altădată îmi oîfșial pe la urechi
doinele trudei
adunate parcă din suferințele lumii...
Azi, ascult corzile veseliei noastre
care urcă schelele ptnă sub pătăria cerului,
a apelor ce se vor diamante și stele,
a holdelor,
a holdelor care ne chiamă toamna:
— Veniți să vă răsplătim!
Și umpli întregul văzduh de cîntare,
săltînd înc-o treaptă spre soare.
Atunci văd soarele. Și florile lui...
Le adun să-mi împodobesc minunile,
drumul nostru spre culmile
presărate cu steguri albe și roșii.
Albe ca porumbeii înălțați de sărbătoarea*

*.....
păcii,
iar tu, bătrînule oînt, cînd le vei umfla
faldurile
în nopțile luminate de focurile taberelor
vei povesti oîntorului om
istoria prieteniei dintre popoare.*

*.....
În nopțile luminate de focurile taberelor
corul va cînta oda bucuriei
și faldurile albe și roșii vor mîngîia
obrazul întinerit al pămîntului.*

— Și corturile alea, trase mai încolo?
— D-apoi alea nu-s ale noastre. Aia sînt corturarii... nomazii, pletoșii, bărboșii... Uhu, mă pletoșilor, nu v-am spus să vă dați corturile mai încolo? Uite că ne crede de-o seamă acu! Aia-s alții!...

În preajma caselor poposiseră într-adevăr „alții” — romi nomazi, care nu voiau încă să se stabilizeze. Ceilalți, cei fără plete, își dăduseră copiii la școală și unii dintre aceștia erau frunțași la învățătură.

Dar părinții copiilor încă nu se deprinseseră bine cu casa. O aveau abia de trei ani — după ce trei mii de ani nu locuiseră decât în corturi. Abia se obișnuiseră cu gîndul că băieții lor mergeau la școală și că ei înșiși stăteau împrejurul mesei, pe scaune, iar între beteală și scoici se vedeau cotoare de cărți. Pentru dîșșii stabilizarea aceasta însemna un salt milenar.

Cartierul Chidu

Din „cartierul” romilor ne-am îndreptat spre acea parte a orașului numită Ipătești. Am urcat mai sus prin preajma moșiei Măinescului — cel cu cleștele de lemn pentru apucat banii — și

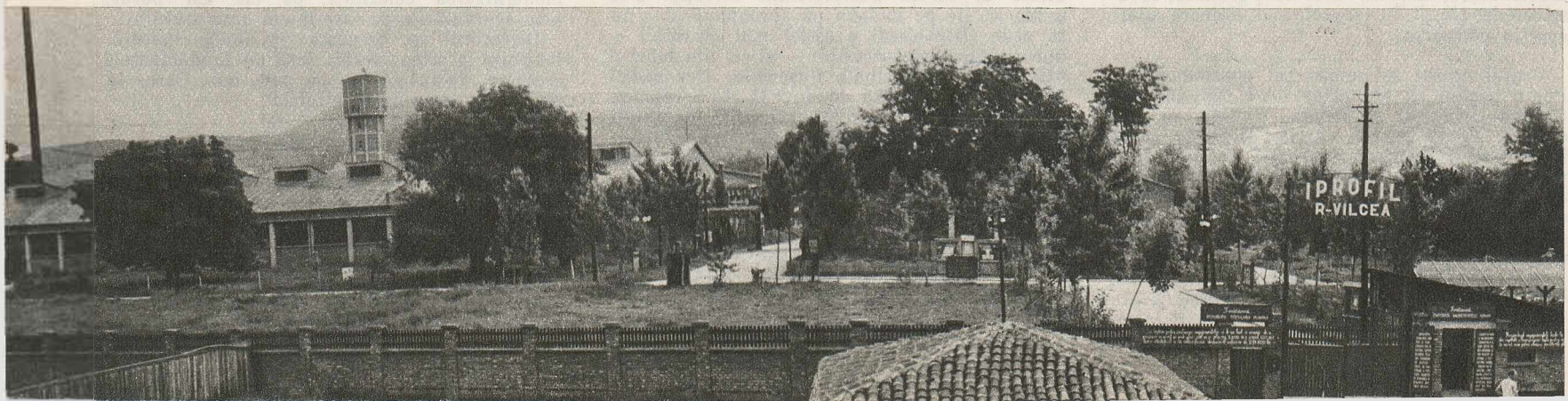
am ajuns acasă la Nicolae Chidu, frunțaș în muncă la fabrica de placaje. Venisem să-l întrebăm cum și-a organizat echipa, dar pînă la urmă am vorbit despre case.

În urmă cu ani familia Chidu locuia într-o odăiță. Doisprezece copii și cîțiva mieluți.

Acum Nicolae Chidu ieșise în poarta casei unde locuia cu maică-sa și doi frați mai mici. Alături, la roșu, se ridica locuința unui alt frate. În față era casa altui Chidu și sub niște scînduri se vedea cărămidă pregătită pentru Gheorghe Chidu, dulgherul.

La poalele fostei moșii a Măinescului, pe unde trecea Nicolae cu oile, se ridica un început de nou cartier: cartierul... Chidu. Și din înălțimea dealului, domina tot orașul acest cartier al foștilor sărăntoci ce-și ridicau o casă după alta. Pînă aci, sus, nu mai ajungea nici un iz de „oraș al pensionarilor”.

O întreprindere modernă: „IPROFIL” - Rm. Vilcea, ale cărei produse, și în special paneele și placajele pentru mobilă, sînt apreciate în întreaga țară, ca și peste hotare.

Cînd am sosit la locuința scriitorului Nicolae Tăutu, gazda stătea de vorbă cu un bărbat tânăr (nu-i reținusem numele, ci doar profesia: medic într-un sat oarecare din Dobrogea), cu care privea, desigur, vechile fotografii de familie răspândite acum pe masă. Discretă, m-am sustras discuției, răsfoind ultimul volum de poezii al gazdei, „Cînd au plecat cocorii”.

— Vrei să așcuți o poveste adevărată? — îl auzii pe Nicolae Tăutu întrebându-mă.

Am ezitat o clipă: venisem doar să aflu la ce lucrează scriitorul în cinstea lui 23 August... Gazda mi-a surprins gestul:

— Nici o grijă, ajungem și acolo. Dar mai întâi, spune-mi: ai știut că Ecaterina Teodoroiu a fost logodită cu un tânăr învățător, Mănoiu pe nume, alături de care a luptat în primele linii ale frontului și în brațele căruia neuitata eroină și-a dat ultima suflare?

— Da, am aflat-o de altfel și din piesa dv.

— Știi și ce s-a întîmplat apoi cu Mănoiu? Un sfert de veac mai tîrziu — și țin să-ți spun că în acest răstimp el a protestat nu o dată în presă împotriva celebrării de paradă care se făcea amintirii eroinei de pe Jii — a fost chemat pe front să lupte împotriva Țării Sovietelor. Le-a spus atunci cu curaj, în față: „N-am ce căuta în Rusia Sovietică; și de altfel sînt și prea bătrîn, la 50 de ani”. Vi s-ar părea firesc ca pentru un asemenea răspuns să fi fost dus în fața curții marțiale, nu-i așa?

Răspunsul mi se părea de prisos.

— Și totuși nu s-a întîmplat așa. Frapat de îndrăzneala nemaipomenită a neînsemnatului institutor de provincie, generalul Antonescu însuși l-a chemat la el și i-a propus, nu să meargă în foc, ci să însuflețească soldații de pe front, exaltîndu-i cu amintirea logodnicei sale eroine. Mănoiu a răspuns: „Cui să le vorbesc: nemților, care au ucis-o?”. Fapt pentru care a

fost aruncat în lagărul de concentrare de la Tg. Jiu, alături de deținuți politici comuniști. De aici a fost eliberat în vara lui 1944, de către gărzile muncitorești și trupele sovietice. Mănoiu avea 52 de ani atunci. Dar nu se mai considera bătrîn: a plecat voluntar să lupte împotriva fasciștilor. În grelele ciocniri de la Oarba pe Mureș, a fost rănit grav în piept și a murit în spitalul de la Tîrnăveni. Știi, i-am văzut mormîntul: al șaptelea loc din primul rînd al ostașilor morți eroic pentru patrie. Dar am citit și ultima sa scrisoare, adresată fratelui său: „Sînt fericit că pot lupta cu rușii împotriva vechilor noștri dușmani, că pot lupta împotriva celor ce au ucis sufletul și trupul Ecaterinei mele”.

Povestirea mă emoționase. Bărbatul străin părea și el foarte mișcat. Tăutu ne-a arătat o fotografie veche din cele de pe masă: o copilă subțiretă, îmbrăcată în haine militare, cu părul tuns băiețește, se lăsa sărutată, cast și stîngaci, de un tânăr sublocotenent.

— Sînt Ecaterina și logodnicul ei, Mănoiu — mă lămuri Tăutu.

Apoi adăugă:

— De fapt, ți-am povestit conținutul faptic al piesei pe care o scriu în cinstea celei de-a 15-a aniversări a eliberării patriei noastre. E o istorie adevărată, precum ai văzut, și ea va vorbi despre continuarea peste timp a tradițiilor patriotice de luptă ale poporului nostru. Am intitulat-o „Stele de August”.

Interviul se desfășurase fără vreo întrebare, fără să-mi folosesc caietul de note și stiloul. I-am mulțumit scriitorului. În ușă gazda mi-a spus:

— Știi, doctorul Mănoiu, aici de față, e fiul eroului piesei mele. De la el știu multe din cele ce ți-am istorisit. În satul dobrogean în care lucrează, luptă și el pentru pace: dar nu ca ostaș, ci ca medic.

S. F. D.

Un prețios document fotografic: Ecaterina Teodoroiu și logodnicul ei, învățătorul Mănoiu.

Gînduri la expoziția:

„Clujul în arta plastică”

Am pășit pragul expoziției cu gîndul că voi avea prilejul să văd înfățișat aici, în toată complexitatea lui, Clujul de ieri și de astăzi. Tablouri — destule (pictorii clujeni sînt nu numai talentați, ci și prodigioși). Dar să vedem ce înfățișează ele.

Adevărat! — mi-am zis. Unde e Clujul de azi? Unde e freanătul muncii clocoțitoare de pe șantierele celor aproape 1.000 de apartamente care se vor da în acest an clujenilor? Unde sînt pielarii de la Iános Herbák, care vor da anul acesta 20.000 perechi de încălțăminte numai din pielea economică? Unde sînt atîtea și atîtea realizări ale anilor noștri?

Sînteți nedreptăți, mi-a sărit atunci în față ochilor un tablou înfățișînd un pelsaj nou: un bloc înălțîndu-se printre schele, moloz și cărămizi, eu sînt casnică. N-aș putea să judec tablourile așa... din punct de vedere plastic. Dar e prea mohorit totul, mereu te duce gîndul spre trecut... Adevărat! — mi-am zis. Unde e Clujul de azi? Unde e freanătul muncii clocoțitoare de pe șantierele celor aproape 1.000 de apartamente care se vor da în acest an clujenilor? Unde sînt pielarii de la Iános Herbák, care vor da anul acesta 20.000 perechi de încălțăminte numai din pielea economică? Unde sînt atîtea și atîtea realizări ale anilor noștri?

Să pășim dîncolo, în cealaltă sală. Poate acolo vom scăpa de Clujul acesta mohorit de altădată. Să vedem... Feter Petru: „Vedere de pe cetățuile” — un pelsaj ca multe altele. Miklossy Gabor: „Strada liniștită”; Buzea Irina: „Strada mică”, în colorit de toamnă; Bela Nagy Abodi: tot... o stradă, de data asta, în pelsaj de iarnă; Emil Cornea: „Strada Kosuth”; Mohi Sandor: „Pieriferie” — cîteva cocloabe. M-apasă o senzație de tristețe. Trec mai departe, prin fața celor cîteva zeci de tablouri... Și iarăși străzi și străzi, și biserici, și cetățuile... Lîngă mine, o femeie blondă privește cu atenție.

— Ce părere aveți despre expoziție? — o întreb.

— Eu? — se uită ea mirată, văzîndu-mă cu blocnotesul în mînă. Știi...

către soare (autor Emil Băcilă). „Sînteți nedreptăți”, i-au ținut isonul alte două picturi: „Ștafeta păcii” și „Construcții, noaptea”, ale lui Tibor Erdős. Dar riposta pe care mi-au servit-o lucrările evocînd noul Cluj s-a oprit aici.

Poate e și vina celor care au organizat expoziția și care nu s-au preocupat să selecționeze mai judicios, din acest punct de vedere, lucrările.

Observația mea rămîne — din păcate — în picioare: prea mult despre trecut, prea puțin despre actualitate. Și nu e numai a mea, ci a zecilor de vizitatori clujeni sau din alte colțuri de țară, care trec zilnic prin expoziție.

Stela NEAGU

EXPOZIȚII NOI

● Graficianul Victor Rusu Ciobanu a luat hotărîrea să-și organizeze de astă dată expoziția pe cicluri. Unul din cicluri e intitulat „Femeia”; „Vine mama de la lucru”; „Alfabetizare”; „Sportive”; „Femei din Ardeal”. Iată cîteva din titlurile gravurilor incluse în acest ciclu. Un alt ciclu reprezintă, în gravură sau în acuarelă, aspecte de pe șantiere. Un al treilea e închinat poeziilor lui Eminescu. El cuprinde ilustrații pentru „Împărat și proțetar”, „Scrisoarea a III-a”, „Luca-fărul”, „Veneră și madonă” etc. Tot în cadrul aceleiași preocupări de grafică a cărții, pot fi văzute în expoziție și ilustrații pentru „Infernul” lui Dante. Expoziția e deschisă de la 10 iunie, în Galeria de Artă din Calea Victoriei 132.

● Unul din punctele de atracție ale expoziției graficianului Marcel Olinescu este o „Suiță a aurului”. Cunoscutul grafician, care practică gravura în lemn și linoleum și, totodată, gravura colorată, și-a ales tematica generoasă din punct de vedere plastic, a extragerii și a primelor faze de prelucrare a aurului.

În afară de „Suița aurului” figurează în expoziție portrete și pelsaje. Expoziția e deschisă în a doua parte a lunii iunie, în sala Galeriilor de Artă din bul. Magheru 20.

● Tot aici și concomitent cu graficianul Marcel Olinescu, expune și graficiana Natalia Rusu Linogravuri și monolituri, înfățișînd portrete de țărani, aspecte de muncă, pelsaje și flori.

CURIOZITĂȚI ALIMENTARE

TEU-FU — „CARNEA VEGETALĂ“

Presă occidentală vorbea recent despre un prețios nou preparat alimentar conservat, numit „carnea vegetală“. Sub discuțiile aparent „științifice“ se putea vedea însă că e vorba, de fapt de reclama făcută pentru o fabrică de conserve. Iar celor care nu știu despre ce e vorba, noua conservă li se prezenta într-adevăr ca o revelație a industriei alimentare din Occident.

În realitate, însă, această „carne vegetală“ nu este altceva decât un preparat din soia, pe care chinezii îl cunosc de mult, numindu-l „teu-fu“. În urmă cu câțiva ani, un chinez, pe nume Kuo Sun-sin, a și demonstrat de altfel, la Paris, proprietățile acestui preparat din soia, care echivalează în totuși în materii azotoase și în materii grase cu carnea de vacă, având chiar o putere calorică mai ridicată. Chinezii au și un proverb vechi, care spune: „Teu-fu este carne fără os“.

Așa că „ingenioșii“ fabricanți de conserve care au provocat zarva comercială din presa occidentală n-au făcut decât să... redescopere o veche descoperire chinezească.

MÎNCĂM FLORI...

În Japonia, salata de crizanteme este o mîncare obișnuită. Ciudățenia nu e chiar atât de mare, dacă ne gândim că și noi consumăm ...flori, fără să băgăm de seamă: într-adevăr, conopida e floarea plantei respective, iar dulceața de trandafiri nu e disprețuită de nimeni. În Anglia s-a format — înainte cu cîteva zeci de ani — o ligă a mîncătorilor de flori.

Aparat „Exakta Warex“ obiectiv Primoplan 1:1,9 58 mm t=1/150 sec. diafr. 1/16; film Isopan F 17/10° DIN; revelator ATOMAL F. Fotografia a fost luată la 15 iulie, ora 10,30.

Colțul fotografului amator

Vacanța la mare cu aparatul fotografic

Vacanța la mare ne oferă motive fotografice interesante: apă, urme pe nisip, dune, vegetație specifică, portrete în plin soare, scene sportive, jocuri etc.

Din toate acestea, apa îi tentează pe mulți fotografi, dar rezultatele nu sînt întotdeauna la înălțimea așteptărilor. În general, două sînt cauzele nereușitei: o viteză prea mică a obturatorului și o supraexpunere, cu un cuvînt, greșită apreciere a expunerii. La determinarea timpului de expunere, trebuie să se țină seamă, în primul rînd, de mișcarea apei și apoi să se aleagă diafragma. În funcție de condițiunile de fotografiere și de mișcare a valurilor (cca. 30-40 km/h) viteza obturatorului este cuprinsă între 1/50 și 1/1.000 sec. (vezi și „Flacăra“ nr.10 din 7 martie 1959: „Fotografierea subiecților în mișcare“). Astfel, la o distanță de 10-15 m cu un obiectiv de 5 cm dist. focală, 1/200 sec. este o viteză medie accesibilă majorității aparatelor fotografice. Diafragma se stabilește în funcție de sensibilitatea filmului (17/10° DIN) și a luminozității generale (de la 8 la 16).

Să facem fotografii pe vreme frumoasă, cînd condițiile de lumină sînt optime. Să evităm să fotografiam persoane pe plajă la ora prînzului, cînd umbrele sînt scurte și dure. Dimpotrivă, în lumina razelor piezișe (după răsărit și înainte de apus), imaginile capătă o plasticitate de un farmec deosebit. Imaginile, contra luminii, datorită reflexelor apei, sînt întotdeauna mai reușite la mare decît în alte locuri. Să nu uităm că încastrarea subiecților în imagine ajută la sublinierea lui; linia orizontului să nu taie imaginea în jumătate.

Ca material negativ, să întrebuițăm filme ortopaneromactice de sensibilitate mică sau medie (Isopan FF 10/10° DIN, Isopan F 17/10° DIN). Aceste filme au granulație fină (permit o mărime apreciabilă) și sînt bogate în contraste.

Se recomandă utilizarea filtrului galben și galben-verde și, în mod obligatoriu, a parasolarului; acesta ferește obiectivul de razele de lumină parazitare care ar face imaginea mai stearsă. De asemenea, un filtru U.V. (ultraviolet) este indicat pentru a elimina radiațiile ultraviolete, care și ele diminuează claritatea imaginii.

Determinarea timpului de expunere este bine să o facem cu exponometrul, deoarece aprecierile ochiului, mai ales în aceste cazuri, sînt de cele mai multe ori eronate.

Developarea filmului să o facem în revelatoare compensatoare, care redau mai bine toate detaliile din umbre.

Și acum, cîteva sfaturi pentru protecția aparatului fotografic. Feriți-l de nisipul care ar pătrunde în mecanismul obturatorului și l-ar distruge; purtați-l totdeauna în cutia de protecție. Feriți-lentilele de stropii de apă sărată care ar deteriora stralul antireflex. Nu îndreptați către soare obiectivul fotografic, deoarece acesta lucrează ca o lentilă convergentă și în focarul lui ar arde perdeaua obturatorului focal.

Ing. Silviu COMĂNESCU

Ce să purtăm dimineața la mare

1. Combinație de efect dintr-un material uni, cu dungă. Fermoar lung în față.

2. Bluză largă, ce se poartă îmbrăcată peste costumul de baie, din același material.

3. Rochie largă, încheiată în față cu nasturi; este cea mai comodă și practică rochie de îmbrăcat peste costumul de baie. Se strînge în talie cu un cordon.

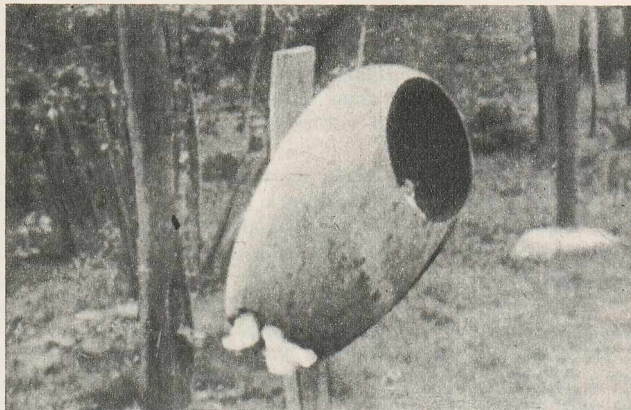
4. Rochie stil „baby“, dreaptă, încrețită în umeri, strînsă în talie cu un cordon trasat, în culoarea bulinelor.

Desene de Martha VIDA.

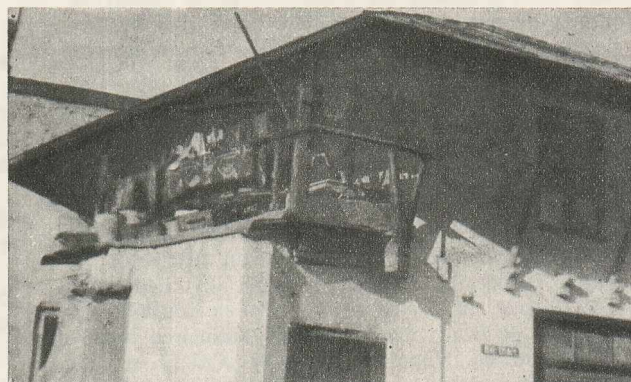

TE VĂD! TE VĂD!

Fotografii de Viorel BURLACU

Aruncați hîrțile la coș... Și coșul! la gunoi!... (Vezi coșurile de hîrtii din parcul Tolbuhin — raionul 23 August, București).

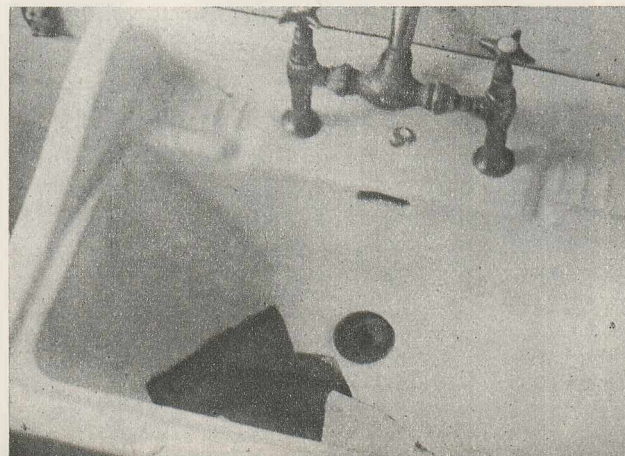
Pitorească îngrămădire de burlane, cazane, lazi de gunoi, cotețe, căldări precum și de alte asemenea obiecte decorative, pe balconul imobilului din str. Olari nr. 45 (raionul 23 August).

Un „inovator“! Direcția generală P. T. I. R. n-are nimic de zis? (Inovația aparține unuia dintre salariații I. R. C. -ului 23 August).

Cînd doi se ceartă... chiuveța din apartamentul folosit în comun de familiile Benga și Curelea (Blocul 15 — Ferentari) rămîne mai departe ca în fotografia noastră. ↓

ÎNTR-O PĂDURE lingă TG. MUREȘ

Examenul a fost trecut mai demult: prețioasele vulpi argintii, vulpi platinatate sau albastre au dovedit că pot trăi și că se pot înmulți nu numai în Siberia sau în Alaska, ci și prin părțile noastre. Deși pe aici iarna nu fine decât câteva luni, iar verile, după cum se știe, sînt destul de călduroase.

Încercarea de adaptare reușind, crescătoria de animale cu blană prețioasă, creată de cîteva ani în pădurea Iedul de lingă Tg. Mureș, s-a mărit (are sute de exemplare de vulpi exotice). Ea devine astfel o sursă de valorificare de către stat a blănurilor de vulpi nordice, foarte rare și foarte prețioase, cît și o sursă de aprovizionare cu vulpi vii pentru grădinile zoologice din țară și străinătate.

Bineînțeles că acum, după ce ați aflat că avem în țară vulpi argintii,

Aceasta-i faimoasa nutrie, a carei blană e atît de apreciată.

Consultație medicală. Peste o lună, două, acest pui de vulpe platinată nu se va mai supune atît de ușor consultului. Va avea și cu ce să se împotrivescă: dințișorii săi ascuțiți vor deveni periculoși.

vulpi albastre sau platinatate, în carne și oase, nu cum sînt cele expuse în vitrinele blănăriilor, doriți să știți cîte ceva despre ele. Deci...

Mai întii, o „veste bună“. Mi-a împărțit-o, la fața locului, directorul crescătoriei: în primăvara aceasta, vulpile exotice au avut o prolificitate neobișnuită. În mod normal ele nasc cîte 3-4 pui. Anul acesta ele au bătut recordul: au ajuns pînă la nouă. Cum se explică fenomenul? Li s-au creat... condiții. Științifice, desigur. În primul rînd, e vorba despre un tratament special cu vitamine și cu săruri minerale. Apoi, o nutriție „la ceas“: masă la oră fixă, în farfurii curate — vulpile sînt foarte pretențioase! — și prefăcîtită după o bucătărie specială. Iată și meniul: dimineața, carne crudă; la prînz, lapte pasteurizat; la orele 17, cina — carne tocată cu... garnitură de orz.

Singurul lucru cu care nu se-mpacă în crescătorie vulpile polare este, bineînțeles, cușca. O singură clipă de neatenție și... evadarea se înfăptuiește. Mai șireată decît vulpea din fabulă, vulpea albastră, argintie sau platinată știe ce are de făcut atunci cînd scapă. Iar pădurea în care e crescătoria n-are mai puțin decît vreo 17-18 hectare. Deci, caut-o...!

Și acum, o nouă surpriză pentru cunoșcătorii de blănuri rare: alături de vulpile argintii, albastre sau platinatate, aci sînt acclimatizate, pentru prima oară în țară, prețioasele nutrii — rozătoare cu blană scumpă, a căror patrie e Patagonia. În prezent, se pune un accent deosebit pentru dezvoltarea creșterii nutriilor, care în viitor vor ocupa primul loc în crescătoria de lingă Tg. Mureș. Nu departe de „orașul“ nutriilor, în care vizuinile sînt înlocuite cu „blocuri liliputane“, cresc nurei canadiene cu blană aproape tot atît de scumpă.

Ca și vulpile nordice, nutriile și nurele vor constitui în curînd o sursă de venit național, prin valorificarea blănurilor. Deocamdată, cresc și se înmulțesc ca... iepurii...

S. B.

Crescătoria vă prezintă o tinără vulpe argintie — vlăstarul autohton al unei familii cu strămoși ce au trăit tocmai pe lingă cercul polar.

CINE OR FI DUMNEALOR?

de Nicuță TĂNASE

Sînt la Satu Mare. Pe „Corzo“. Mă plimb. E într-o duminică. Zi de repaus. Pe stradă, lume multă. Așa-i duminică. În fața teatrului sătmărean — coadă: la bilete. În fața chioscurilor de ziare — coadă: trebuie să sosească presa. La Casa de cultură „9 Mai“ — îngrămădeală: echipele de dansuri și brigăzile artistice din comunele vecine se întrec în cel de-al 5-lea concurs pe țară al formațiilor artistice de amatori. La casele de bilete ale celor trei cinematografe — coadă. La biroul de voiaj — coadă. La sala „Voința“ — aglomerație: campionat de șah. La sala de popice — coadă, îmbulzeală. La casa de bilete a stadionului — coadă: după masă e meci. La casa de bilete de la sala „Cecil“ — coadă: actorii bălmăreni sînt în turneu cu „Să facem cunoștință“.

Ce de cozi, domnule! Mă plimb iar pe „Corzo“. În fața mea, un bărbat cu o scurtă de piele. Alături

de el, un alt bărbat, fără scurtă de piele. Are în schimb un balonseide „șanjan“. Cel cu scurtă de piele trăște după el un copil de toată frumusețea. A uitat de copil. Sînt cufundați într-o discuție. Cine or fi dumnealor? Trag cu urechea. (Ce să fac? Am și lipsuri!). Cel în șanjan trebuie să fie rudă cu cel în scurtă de piele. Primul nu e sătmărean. Al doilea e sătmărean. De unde știu? Deducție. (Dacă trăiam pe vremea lui Conan Doyle, azi nu se mai pomenea de Sherlock Holmes, ci de mine. Ghinion pe capul meu). Cel în scurtă trebuie să fie un om cu muncă de răspundere. (Aici nu mai e vorba de deducție. Am prins iar un crîmpei din discuție).

— Vezl, aici, pe „Malinovski“, pe locul așa vîran, mai trîntim un bloc. Anul asta avem în plan să ridicăm 8 blocuri... Hai, Sandule, tată... Ce vrei?

(Și-a adus aminte de copil).

— Nyuszî, nyuszî! (Copilul vrea iepuraș de cloco-

lată. Știe și unguerește). Îi lasă pe copil să vorbească de unul singur. El îi dă înaintă cu explicațiile:

— ...Îți place cum am mărit parcul? Cînd ai mai fost pe aici, nu era așa. L-am făcut mai frumos. Dar podul de peste Someș l-ai văzut cum l-am vopsit?

— Culoarele sînt cam...
— Îi frumos, mie îmi place.

Este cum am spus eu? Discută despre ce mai au de gînd să facă în oraș. Despre construcții, despre realizările lor. Apoi au trecut la agricultura.

Știi cine trebuie să fie dumnealul? Președintele statului. Ori deputat. Prea le știe pe toate. Nu! E președintele. Merg la fix că-i președinte. Individul în șanjan trebuie că-i gazetar. Mi-a luat-o înainte. Îi ia probabil președintelui un interviu. Ori scrie un reportaj cu titlul: „Cu președintele sfatului popular pe teren“.

Deducția! Eu nu greșesc niciodată. La ce gazetă o fi

lucrînd? Ia să văd, fac ceva cu deducția? De la ziarul rațional nu e, că n-are notesul și creionul în mînă. Nici de la cel regional, că n-are aparat fotografic. Cu siguranță că-i de la un ziar central, că fumează țigări cu filtru.

Vă prindeți cu mine că-i așa?

Pe naiba! Văd că dacă trăiam pe vremea lui Conan Doyle aș fi avut ghinionul să trăiesc degeaba. Rămîne valabil tot Sherlock Holmes. Președintele nu-i președinte! Nici măcar deputat! E lăcătuș — și-l cheamă Olah Alexandru. Lucrează la „Unio“, secția a IV-a vagoane. Și cel care fumează țigări cu filtru nu-i gazetar. E strungar. A venit în vizită la Olah. E de la Oradea. Doi muncitori.

Cel care discută despre treburile, despre gospodărirea orașului sînt muncitori... Și eu, care credeam...

Mai ia plasă și cite un reporter.

O URMAȘĂ A IOLANDEI BALAȘ?

Linistea a cuprins întregul stadion. Privirile spectatorilor se îndreaptă spre un singur punct: acolo unde se desfășoară proba de înălțime fete din cadrul ediției jubiliare a Campionatelor republicane școlare. În concurs a mai rămas o singură concurentă — Voroneanu Rodica din Roman.

După ce sare 1,55 m, Voroneanu încearcă realizarea visului ei: 1,58 m. Privește cu atenție stacheta, măsoară încă o dată distanța și pornește cu avânt. Dar, din cauza „bătăii” făcute prea devreme, doboară. Fără a se descuraja, reia săritura a doua oară... A treia oară încercarea îi izbuteste!

Ropotele de aplauze o trezesc ea din vis. Da, a sărit 1,58 m, doborând astfel recordul Iolande Balaș, stabilit în anul 1953 la Cluj, cu ocazia Campionatului republican școlar.

Prezentă în tribune, campioana mondială a fost prima spectatoare care a știut s-o felicite pe tinăra concurentă.

— Este un element serios, cu mari perspective de viitor — ne declară apoi Ioli. Îi urmăresc evoluția din 1957, când am concurat împreună la Cluj, ea reușind să ocupe locul trei. Acest lucru mă îndreptățește să cred că nu este exclus să doboare și recordul la „junioare mici” de 1,60 m, pe care îl deține.

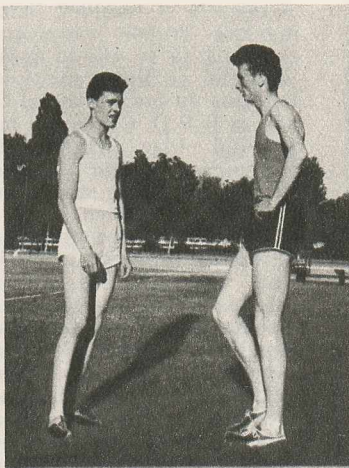
Rodica Voroneanu, încă stăpinită de emoție, e forțată de aprecierile Iolande Balaș. Și, că pentru a-i mulțumi, o asigură că se va antrena și în viitor cu aceeași asiduitate, pentru a obține performanțe tot mai mari.

Drumul la care pornește Rodica Voroneanu nu este de loc ușor: precedentele furnizate de Iolanda Balaș pretind eforturi mari! Mai ales că, la despărțire, Ioli ne-a declarat că, în cinstea zilei de 23 August, cea mai mare sărbătoare a poporului român, vrea să realizeze un nou record mondial...

D. G.

Rodica Voroneanu, evoluind pe Stadionul Tineretului (sus); câteva minute după victorie, alături de campioana mondială I. Balaș (jos stînga); două mari speranțe ale atletismului nostru: Előd Kincses (dreapta) și Aurel Stămătescu (stînga), surprinși imediat după terminarea probei de 100 m plat (jos dreapta).

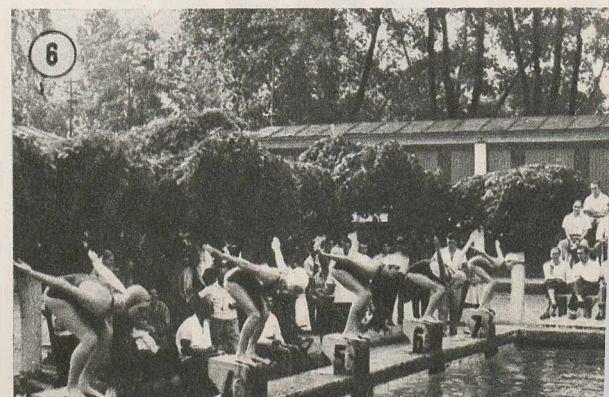
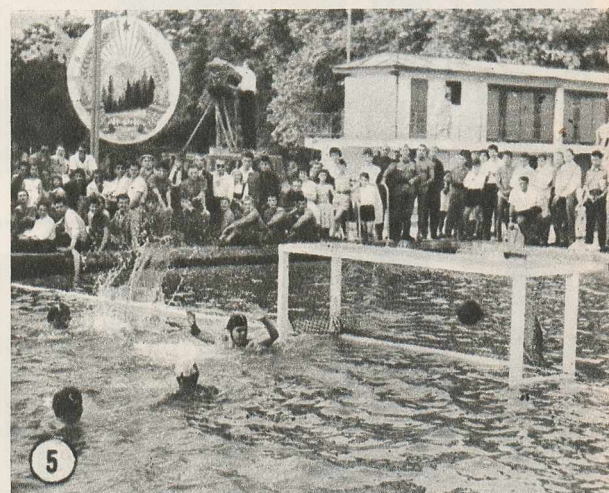
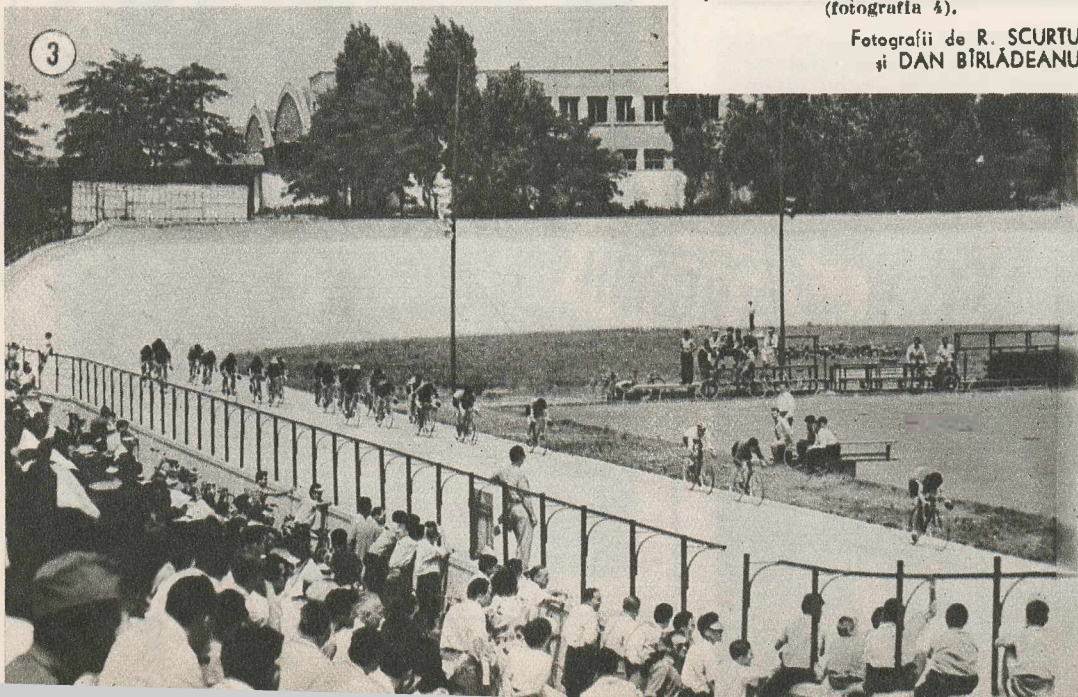

La sfîrșitul săptămîinii trecute a avut loc întîlnirea internațională de skeet (talere aruncate din turn) — una din cele mai interesante probe de tir — dintre R.P.R. și U.R.S.S. La individual, primul loc a revenit reprezentantului nostru St. Popovici, iar la echipe pe primul loc s-au situat oaspeții. În fotografia 1: campionul mondial Kaplun, component al echipei sovietice, în timpul concursului; în fotografia 2: trăgătorul român I. Dumitrescu.

Velodromul Dinamo a găzduit duminică o competiție ciclistă dotată cu „Cupa Sportului Popular”. Fotografia 3 reprezintă o fază din proba de semifond, cîștigată de C. Dumitrescu (C. C. A.).

Și cei care iubesc natația au fost prezenți duminică în tribune. Ei au fost spectatori ai meciului de polo dintre echipele C. C. A. și Dinamo (foto 5), terminat cu victoria primei echipe la scorul de 6-4, și al concursului de înot (fotografia 6: start 100 m liber fete) și sărituri de pe trambulina de 10 m (fotografia 4).

Fotografii de R. SCURTU și DAN BÎRLĂDEANU

Pentru APĂRAREA PĂCII în COREEA

Cu nouă ani în urmă, la 25 iunie, imperialiștii americani și clica lisinmanistă aservită lor au dezlănțuit mișleasca agresiune împotriva R. P. D. Coreene. Datorită eroismului bravului popor coreean și ajutorului frățesc al glorioșilor voluntari chinezi, intervenționiștii au fost înfrinți.

Au trecut șase ani de la încheierea armistițiului. Republica Populară Democrată Coreeană a devenit un vast șantier al construcției pașnice, socialiste.

În acest timp, în Coreea de sud continuă să domnească mizeria și teroarea lisinmanistă. Trupele americane continuă să se aple în țară, instigând pe lisinmaniști în lansarea de noi provocări la adresa R. P. D. Coreene și înzestrând chiar armata sud-coreeană — contrar prevederilor acordului de armistițiu — cu arme atomice.

Împotriva pericolului la adresa păcii pe care-l constituie uneltirile războinice americano-lisinmaniste, la recenta sesiune a Consiliului Mondial al Păcii de la Moscova a fost adoptată, din inițiativa reprezentanților coreeni, hotărârea de a transforma ziua de 25 iunie într-o „Zi de luptă pentru retragerea trupelor americane din Coreea de sud“.

1) O imagine a vieții noi, fericite, a oamenilor muncii din R. P. D. Coreeană: la o casă de odihnă a muncitorilor Combinatului textil din Phenian.

2) În R. P. D. Coreeană a fost creată pentru prima dată o adevărată industrie națională. În fotografie: asamblarea tractoarelor la Uzina constructoare de mașini din Kiean.

3) Ocupanții americani au devenit un adevărat coșmar pentru populația Coreei de sud. Iată un soldat american, maltratând o sărmană femeie.

1

2

3

La Paris s-au desfășurat recent lucrările celui de-al 32-lea Congres al Confederației Generale a Muncii din Franța. În fotografie: un aspect al tribunei Congresului în timpul lucrărilor.

SE APROPIE FESTIVALUL

În aceste zile, pe tot întinsul globului se fac intense pregătiri pentru cel de-al VII-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, ce va avea loc la Viena între 26 iulie și 4 august. Pregătirile sînt în toi și în Uniunea Sovietică. Tinerii sovietici vor avea de povestit prietenilor veniți la Festival din toate colțurile lumii, despre uimitoarele construcții ale comunismului, despre grandiosul septenal pe care oamenii sovietici s-au angalat să-l înfăptuiască în 6 și chiar în 5 ani, despre viața lor fericită, despre lupta dîrză pentru pace a marelui popor sovietic.

La Moscova, ca și în cele mai îndepărtate orașe și sate ale republicilor sovietice, în cluburi muncitorești, în palate ale culturii, în săli de spectacole și pe stadioane au loc în prezent întreceri, concerte, întâlniri închinatăe atât Festivalului, cit și tradiționalei zile a tineretului sovietic. Iată cîteva momente ale acestor pregătiri:

① Studioul de televiziune din Moscova pregătește pentru Festival un program special, intitulat „Moscova-Viena“.

② Ansamblul de dansuri populare din R.S.S.A. Bașkiră, care a participat la festivalurile din București și Vargovia, pregătește pentru Festivalul de la Viena un bogat repertoriu, din care face parte și dansul popular bașkir „Ștrêngărițele“ (în fotografie).

③ Tinerii executînd cunoscutul cîntec al lui Soloviev-Sedoi „Serile de lângă Moscova“, la reușita închinată Festivalului ce a avut loc la Casa centrală a oamenilor de artă din Moscova.

④ La Viena va evolua și Vera Boclarova, tînără solistă a Teatrului Mare din Moscova, care este o minunată interpretă a dansurilor indiene.

1

2

3

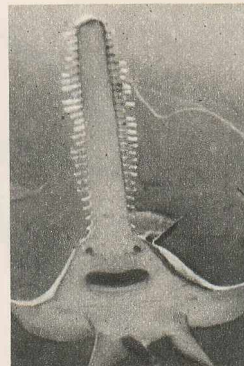
4

fotocronica
FLACĂRII

ÎN JURUL GLOBULUI

CEL MAI MARE BAZIN DE ÎNOT DIN EUROPA se află în curs de construcție la Moscova. În bazin vor putea înota simultan 2.000 de oameni. Totodată, aici vor fi construite și cinci bazine mici pentru copii.

UNA DINTRE CURIOZITĂȚILE FAUNEI ACVATICE este și peștele fierăstrău; acest exemplar — aflat într-un acvariu din Miami — are o lungime de peste 1 m și e înzestrat cu nu mai puțin de 55 dinți, deosebit de ascuțiți și periculoși.

NOUTĂȚI ȘTIINȚIFICE

PLOAIE ARTIFICIALĂ ÎN CHINA

În regiunea muntoasă Lușan din Republica Populară Chineză a avut loc o experiență concludentă, în legătură cu posibilitatea de provocare a ploii artificiale. Prin arderea pe sol a unor preparate chimice create de ei, specialiștii chinezi au determinat formarea unor nori groși și apoi căderea unei ploii abundente pe o mare întindere de pământ. Ploaia provocată pe această cale a ținut peste nouă ore. Cei care au experimentat-o arată că ea poate fi prelungită după voie, în funcție de cantitatea substanțelor chimice folosite.

DIAGNOSTICE MEDICALE PE CALE ELECTRONICĂ

Electronica se aplică din ce în ce mai mult și în domeniul medicinei și biologiei. Iată că un grup de savanți sovietici, sub îndrumarea academicianului Berg, au pus la punct o mașină electronică pentru stabilirea diagnosticelor medicale. Folosirea acestei mașini va elimina multe din analizele supărătoare ce se cereau până acum unui pacient.

ATMOSFERA PĂMÎNTULUI... RESPIRĂ

„Izvestia” a publicat recent concluziile pe care le trage savantul sovietic Danilin din datele furnizate de sputnici și de rachete asupra atmosferei și ionosferei, concluzii care aduc elemente cu totul noi în acest domeniu de cercetare științifică.

Unul din cele mai interesante fenomene constatate de savantul sovietic este că atmosfera pământului „respiră”, adică ea se dilată și se contractă întocmai ca un plămîn uriaș, în funcție de poziția pe care o are față de soare. Astfel, indicii densității atmosferei la 200 de kilometri altitudine sînt, în timpul zilelor de vară, de douăzeci de ori superiori celor înregistrați în timpul nopților de iarnă. Ceea ce demonstrează că fenomenul „respirației” este determinat de activitatea solară.

Concluzia pe care o trage Danilin din studierea datelor obținute este că limita superioară a atmosferei terestre nu se află la o mie de kilometri altitudine, cum se presupunea pînă acum, ci la două și chiar la trei mii de kilometri.

O altă constatare interesantă a savantului sovietic este că ionosfera nu e formată dintr-o serie de straturi separate, cum se credea, ci dintr-un singur strat.

Constatarea lui Danilin sînt comentate azi în toată lumea și ele stîrnesc senzație prin noutatea și interesul lor deosebit.

CHIAR ȘI ÎN CEL MAI ÎNDEPĂRTAT COLT AL R. P. POLONE, vor putea fi recepționate emisiunile de televiziune, datorită dispozitivului realizat de un grup de specialiști radiotehnicieni din Gdansk.

PENTRU FESTIVALUL DE LA VIENA. Tinerii lucrători de la renumita fabrică de porțelan din Pécs (R. P. Ungară) lucrează minunate bibelouri care vor fi oferite în dar de delegația R.P. Ungare, tinerilor din alte țări, participanți la Festival.

„SENZAȚIILE TARI” ale celor care vin la cinematografele din Occident sînt realizate nu de protagoniștii filmelor, ci de dubluri care, ca acest italian, primesc să se expună celor mai mari primejdi pentru o sumă oarecare.

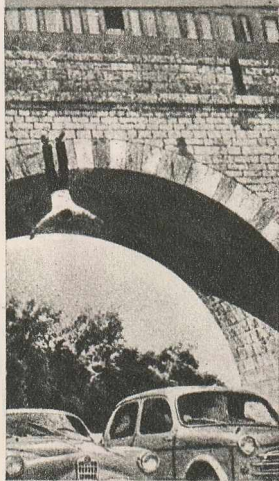
LOCALITATEA VALASSKE MEZIRICI din Moravia (R. Cehoslovacă) s-a făcut renumită prin goblenurile cu motive folclorice realizate aici, din care unul a fost distins cu Marele Premiu al Expoziției Universale de la Bruxelles. În fotografie: un goblen înfățișînd pe eroul poporului slovac Janosik.

REVANȘARZII HITLERIȘTI vor să pregătească iarăși tînăra generație pentru noi măceluri. De astă dată însă, sub tirada patriotardă și „europeană”: „pentru patrie și Europa”. Dar adevărații patrioți din R.F.G., ca și poazele Europei, nu vor mai îngădui fasciștilor să-și facă încă o dată jocul.

LOTUL ȘCOLARILOR VIETNAMEZI. Un grup de elevi din localitatea Vinh-kim (R.D. Vietnam) au luat inițiativa cultivării cu cartofi a unui lot de pămînt de aproximativ 360 m p. Iată-i pe micii cultivatori la lucru.

DOUĂ MAIMUTE. Una e veritabilă, iar alta se maimuțarește pentru că așa cer „gusturile” bogătaşilor francezi pe care-i desface în schimbul estorva monede...

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Postală 3507 of. 33
PIAȚA ȘCINTEII Tel.: 17.60.10, Int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

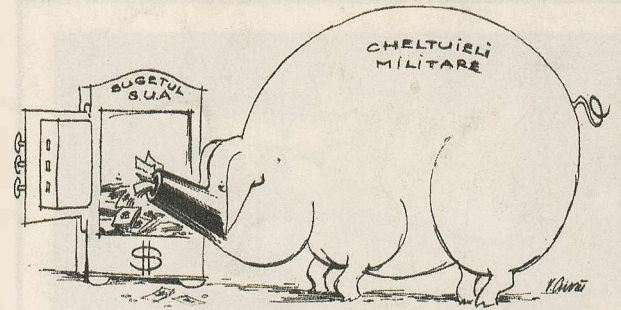

Adenauer văzut de Eugen TARU.

DIN LUMEA LOR

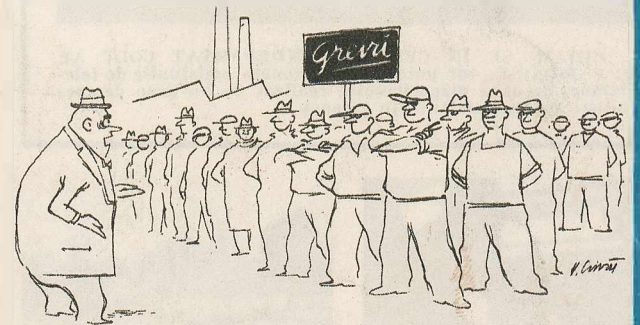

Dragoste dincolo de mormint...

Cheltuieli militare.

CAPITALISM POPULAR

— E o neînțelegere la mijloc; doar sîntem asociații...

Desene de V. CRIVĂȚ

„EDUCAȚIE”

— De cîte ori trebuie să-ți repet că mobilele sînt ale noastre, nu ale I.L.L.-ului!

Desen de M. CAPĂȚĂ

**U
M
O
R**

— Cu acest cuțit ai tăiat înainte săpun!
— Secret profesional, tovarășe! Așa se taie ușor halvița.

Desen de I. BOT